

Plenaire 31

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2005-2006

22 februari 2006

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MORGENVERGADERING

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	1
BERICHTEN VAN VERHINDERING	1
INGEKOMEN STUKKEN EN MEDEDELINGEN	1
ONTWERP VAN DECREET houdende decretale aanpassingen inzake ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed als gevolg van het bestuurlijk beleid – 613 (2005-2006) – Nrs. 1 tot 3	
Algemene bespreking	1
Artikelsgewijze bespreking	1
ONTWERP VAN DECREET houdende de oprichting van de strategische adviesraad Ruimtelijke Ordening - Onroerend Erfgoed – 653 (2005-2006) – Nrs. 1 tot 3	
Algemene bespreking	1
Artikelsgewijze bespreking	1
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Carl Decaluwe, Jos De Meyer en Bart Martens, mevrouw Annick De Ridder en de heren Marc van den Abeelen en Jan Peumans betreffende de conclusie van de hoorzitting over het maatschappelijke debat ‘Energievoorziening in Vlaanderen’ – 411 (2004-2005) – Nr. 1	
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Eloi Glorieux tot besluit van de hoorzittingen over het maatschappelijk debat ‘Energievoorziening in Vlaanderen’ – 674 (2005-2006) – Nr. 1	
Bespreking	2
MOTIE van de heren Pieter Huybrechts, Johan Deckmyn, Roland Van Goethem, Jan Penris en John Vrancken houdende raadpleging van het Vlaams Instituut voor Vrede en Geweldpreventie over de rol van het Vlaamse Gewest bij de uitvoer van een isostatische pers naar Iran en over de houding van de Vlaamse Regering in het kader van de toekomstige regelgeving rond wapenhandel – 721 (2005-2006) – Nr. 1	
Bespreking	29
VERSLAG over het verzoekschrift over de registratierechten op de aankoop van een eerste en enige woning in het Vlaamse Gewest – 723 (2005-2006) – Nr. 1	
Verslag	30
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	30

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Norbert De Batselier

– *De vergadering wordt geopend om 10.03 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat berichten van verhindering zijn ingekomen van volgende leden:

Cathy Berx, Agnes Bruyninckx, Marcel Logist, Linda Vissers: gezondheidsredenen;

Greet Van Linter: ambtsverplichtingen.

INGEKOMEN STUKKEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met ingekomen stukken en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (Zie *Parl. St. Vl. Parl. Decreetgeving – Ingekomen stukken en mededelingen 2005-2006, nr. 60/19*)

ONTWERP VAN DECREET houdende decretale aanpassingen inzake ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed als gevolg van het bestuurlijk beleid – 613 (2005-2006) – Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, de algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Schauvliege, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mijnheer de voorzitter, aangezien het om een louter technisch decreet gaat, verwijs ik naar het schriftelijke verslag.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (*Zie Parl. St. Vl. Parl. 2005-2006, nr. 613/3*)

De artikelen 1 tot en met 133 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende de oprichting van de strategische adviesraad Ruimtelijke Ordening - Onroerend Erfgoed – 653 (2005-2006) – Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, de algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Schauvliege, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Ik verwijs naar het schriftelijke verslag.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (*Zie Parl. St. Vl. Parl. 2005-2006, nr. 653/3*)

De artikelen 1 tot en met 8 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Carl Decaluwe, Jos De Meyer en Bart Martens, mevrouw Annick De Ridder en de heren Marc van den Abeelen en Jan Peumans betreffende de conclusie van de hoorzitting over het maatschappelijke debat ‘Energievoorziening in Vlaanderen’
– 411 (2004-2005) – Nr. 1

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Eloi Glorieux tot besluit van de hoorzittingen over het maatschappelijk debat ‘Energievoorziening in Vlaanderen’
– 674 (2005-2006) – Nr. 1

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, het Uitgebreid Bureau stelt voor de besprekingen van beide voorstellen van resolutie samen te voegen tot één enkele bespreking. Is het Parlement het hiermee eens? (*Instemming*)

Het Uitgebreid Bureau stelt ook voor om de maximumsprektijd, in afwijking van artikel 69, punt 3, tweede lid, van het Reglement van het Vlaams Parlement, te bepalen op 20 minuten per fractie. Is het parlement het hiermee eens? (*Instemming*)

De bespreking is geopend.

De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, in de Beleidsnota 2004-2009 heeft minister Peeters het energievraagstuk goed verwoord. Het probleem is in de nota realistisch voorgesteld. Op 26 april en 10 en 11 mei 2005 hebben we tijdens de hoorzitting een zeer uitgebreid maatschappelijk debat over de ener-

gievoorziening in Vlaanderen gevoerd. Het is voor iedereen duidelijk dat Vlaanderen energie nodig heeft, maar ook dat wij bijna geen grond- of brandstoffen hebben. Ik laat de mogelijkheid of de resterende Limburgse steenkool al of niet rendabel kan worden ontgonnen door ver- of ontgassing buiten beschouwing.

In ieder geval moeten wij grond- en brandstoffen invoeren. Ondertussen is pijnlijk duidelijk geworden dat de prijzen van onder meer olie en gas ongekende hoogten hebben bereikt en wij voor onze energiebevoorrading totaal afhankelijk zijn van het buitenland. Toch blijft het de taak van de Vlaamse overheid om de stroomvoorziening te garanderen, de bevoorrading van het land te waarborgen en de levering van energie aan de burgers en de bedrijven tegen een aanvaardbare prijs te verzekeren.

Helaas beschikt Vlaanderen nog altijd niet over de bevoegdheden om de noodzakelijke beslissingen te nemen. Wij blijven grotendeels van federale beslissingen afhankelijk. De federale energieheffingen en de naleving van de Kyoto-norm doen de energieprijzen fors stijgen en hebben een weerslag op de investeringsbereidheid van bedrijven in Vlaanderen. De heer Strackx heeft het vorige week tijdens het debat over energiearmoede reeds aangehaald: momenteel bestaan er alleen al op elektriciteit tien taksen en bijdragen. Vijf daarvan werden na 1 oktober 2004 ingevoerd! Om een verstandig beleid te voeren, is het nodig dat Vlaanderen ook op het vlak van energie streeft naar homogene bevoegdheidspakketten. Slechts dan zal Vlaanderen een evenwichtig en samenhangend energiebeleid kunnen voeren.

Het zou zowel tegenover de burgers als tegenover de bedrijven onverantwoord zijn om op het vlak van de energiebevoorrading ondoordachte risico's te nemen. Hernieuwbare energie is een goede zaak. Als Vlaams Belang zijn wij voorstander om te investeren in 'groene' energie: in windmolens, in warmtekrachtkoppeling, in fotovoltaïsche cellen enzovoort. Maar wij zijn het onszelf en de komende generaties verplicht om realistisch te blijven. Het Vlaams Belang is verstandig rechts, en daarom zijn we voorstanders van het vermijden van onnodig energieverbruik dankzij technische verbeteringen en oordeelkundig gedrag. Wij zijn voorstanders van het maximaal inzetten van betaalbare hernieuwbare energie.

Het zou echter enorm kortzichtig zijn om momenteel alle heil te verwachten van hernieuwbare energie. Hernieuwbare energie is trouwens niet altijd

duurzaam. Zo zijn grootschalige waterkrachtcentrales een hernieuwbare energiebron, maar op basis van milieuoverwegingen zijn ze erg gecontesteerd. Hetzelfde geldt voor de intensieve teelt van biobrandstoffen. Er bestaat echter wel degelijk een substantieel potentieel aan hernieuwbare energiebronnen op wereldschaal. Ik zeg wel 'een energiepotentieel', wat iets anders is dan zeggen dat er voldoende vermogen onmiddellijk tegen een aanvaardbare kostprijs beschikbaar is.

Hernieuwbare energie heeft naast een overwegend milieuvriendelijk karakter ook enkele ernstige nadelen of tekortkomingen. De grootschalige opslag van elektriciteit is moeilijk haalbaar, en dus zeer kostelijk. Voor wie niet ziende blind is, is het duidelijk dat én uitstappen uit kernenergie, én de CO₂-emissies beperken, én het behoud van de welvaart zo goed als onmogelijk is.

De vorige paars-groene regering heeft tot de nucleaire uitstap beslist. Deze beslissing is louter het gevolg van politieke onderhandelingsstactieken tussen Groen!, sp.a en de VLD. De gevolgen van een nucleaire uitstap tegen 2025 zijn niet geëvalueerd, en de overwegingen van expertcommissies werden genegeerd.

Ik vrees dat, indien deze beslissing niet wordt teruggedraaid, wij onze toekomst en die van de volgende generaties op een onverantwoorde wijze hypothekeren. De VLD draagt in dit dossier een verpletterende verantwoordelijkheid.

Collega's, de Vlaamse overheid moet een langetermijnstrategie ontwikkelen die alle actoren voldoende stabiliteit geeft, die gebaseerd is op onderzoek en studiewerk, die voldoende ambitieus is maar ook rekening houdt met wat realistisch haalbaar is.

Laat ons, in ons belang en dat van de komende generaties, zuinig omspringen met energie. Laat ons investeren in het ontwikkelen van energiezuinige technologieën. Laat ons zoeken naar een gezond evenwicht tussen openbaar vervoer per spoor, tram, bus en het individueel wegvervoer, naar alternatieven voor het vrachtvervoer, waar mogelijk via het spoor en het water.

Hernieuwbare energie en warmtekrachtkoppeling verdienen een verantwoorde kans, maar een objectieve kosten-batenanalyse moet de basis zijn voor het nemen van de juiste beslissingen. Ook een off-shore-windturbinepark kan zeer leerrijk zijn, maar slechts na een grondige evaluatie kan worden beslist of het

al dan niet verder wordt uitgebouwd. Ook hier is een correcte kostenraming noodzakelijk, inclusief de kabelaansluitingen naar de kust, de aan te leggen hoogspanningslijnen en het nodige back-upvermogen. Een verantwoorde energievoorziening veronderstelt een voldoende evenwichtig brandstoffenpallet. Het a priori uitsluiten van bepaalde technologieën, zoals kernsplitsing of kernfusie, is onverdedigbaar en onverantwoord. Diversificatie van het productiepark is enorm belangrijk. De verschillende gebruikte productietechnieken zijn complementair en hebben elk hun eigen karakteristieken.

Laat ons streven naar een gezond evenwicht tussen de STEG-centrales, warmtekrachtkoppeling, klassieke thermische centrales zowel op aardgas, op steenkool als op aardolie, kerncentrales en hernieuwbare energie. Enkel op deze wijze kunnen wij ervoor zorgen dat de energievoorziening beschikbaar is als men er een beroep op wenst te doen – dus betrouwbaar –, dat het zo weinig mogelijk schadelijke effecten heeft voor de gezondheid en het milieu – dus voldoende proper –, en dat alles tegen een aanvaardbare kostprijs – dus betaalbaar. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de voorzitter, collega's, bij wijze van inleiding wil ik verwijzen naar de gasperikelen tussen Rusland en buurland Oekraïne van begin dit jaar. Al bij al was dit incident een kleine politieke speldenprik tussen twee buurlanden, maar die speldenprik heeft toch wel wat paniecreacties veroorzaakt bij een aantal grote afnemers van het Russisch gas, vooral in Oost- en Centraal-Europa maar ook in een aantal West-Europese landen.

België haalt weliswaar vooral gas uit Algerije, Noorwegen en Nederland, maar de reactie van deze landen op dit gasincident doet ons toch niet op beide oren slapen. Noorwegen zei de landen in nood niet te kunnen helpen omdat het nu al aan de maximale gasproductie zit. De Nederlanders – anders zouden het geen Nederlanders zijn – waarschuwden onmiddellijk dat er serieuze prijsstijgingen zouden komen indien het deze landen uit de nood zou moeten helpen. Zo weten we meteen ook, collega's, hoe ver Vlaanderen staat mochten dergelijke incidenten effectief escaleren.

Dit dispuut zette alle betrokken landen aan tot nadenken over hoe we ons in de toekomst het best voorzien van energie. Het maakt ook duidelijk hoe

kwetsbaar we zijn als we té afhankelijk worden van één brandstof of van één buitenlandse leverancier. Ook de president van de Verenigde Staten, de heer Bush, heeft tijdens zijn State of the Union een duidelijke uitspraak gedaan om de olieverslaving van de Verenigde Staten af te kalven en meer in te zetten op alternatieve energiebronnen.

Ik heb tussen de regels gelezen dat 'alternatieve energiebronnen' daar iets anders betekent dan in Europa en Vlaanderen. President Bush wil binnen 20 jaar de olie-invoer uit het onstabiele Midden-Oosten verminderen met 75 percent. Ook Zweden maakt een stappenplan klaar om in 2020 volledig verlost te zijn van olie voor de energieproductie.

De vorige spreker heeft al gezegd dat we tijdens de periode april-mei in de commissie Energie een reeks hoorzittingen hebben georganiseerd in de context van het maatschappelijke debat over energievoorziening in Vlaanderen. We hebben die hoorzittingen ingedeeld volgens vijf thema's, namelijk rationeel energiegebruik en vraagreductie, duurzame opwekking, nucleaire energie, energievoorziening en klimaatveranderingen en de problematiek en de gevolgen van de elektriciteitsprijzen in Vlaanderen.

We hebben zeer leerrijke uiteenzettingen gehoord van sprekers die actief zijn in de context van die thema's. We hebben bovendien kennisgemaakt met zeer uitvoerige en interessante studies. Er werd een goede basis meegegeven waarop we onze besluitvorming verder kunnen baseren.

Tijdens het weekend heb ik het omvattende rapport van de hoorzittingen gelezen. We hebben veel uiteenlopende visies te horen gekregen van wetenschappers. Die vertelden vaak tegenstrijdige dingen over het reductiepotentieel van de vraag naar energie, over het potentieel van alle mogelijke hernieuwbare energiebronnen, over de noodzaak van nucleaire energie en over hoe we de Kyoto-normen effectief kunnen halen.

We hebben helaas geen onvoorwaardelijke waarheid of een glazen bol meegekregen die een antwoord biedt op een aantal essentiële vragen. Alleen al deze vaststelling is voor CD&V voldoende om in verband met kernenergie geen zwart-witverhaal na te streven. De vele uiteenlopende visies maken de besluitvorming over dit cruciale onderwerp niet makkelijker, integendeel zelfs. Daarom geraakt de CD&V-fractie er steeds meer van overtuigd dat we absoluut moeten kiezen voor een evenwichting en/en-beleid in de plaats van voor een of/of-beleid.

Onze energiepolitiek moet dus ecologisch, sociaal én economisch verantwoord zijn. We moeten de voorzieningszekerheid kunnen garanderen tegen een betaalbare prijs. Een energiebeleid dat niet economisch is, brengt de concurrentieslagkracht van onze bedrijven in het gedrang. Een energiebeleid dat niet ecologisch of duurzaam is, schaadt ons leefmilieu. Een energiebeleid dat niet sociaal is, maakt van energie een luxeproduct dat niet bereikbaar is voor de zwaksten in onze samenleving, terwijl energie volgens alle partijen in het parlement een basisrecht is voor iedereen.

Het energiebeleid moet dus niet enkel economisch, ecologisch of sociaal zijn. Het moet zorgen voor een verantwoord evenwicht tussen het economische, ecologische en sociale aspect. Die evenwichtsoefening is niet altijd evident. Dat blijkt bijvoorbeeld uit de problemen met de tarieven.

Om ecologische redenen zou energie veel moeten kosten. We gaan er dan misschien zuiniger mee om. Om sociaal-economische redenen zou energie slechts weinig mogen kosten, maar dan worden onze bedrijven en gezinnen er niet armer van. De CD&V-fractie is uitstekend geplaatst om te zorgen voor evenwichtsoefeningen om die tegenstellingen te overbruggen.

Collega's, uit wat de hoorzitting ons heeft geleerd, besluiten we als fractie dat Vlaanderen werk moet maken van een energetische korf. Ik heb gelezen dat tijdens het laatste Wereld Economisch Forum in Davos het hoofd van het Internationaal Energiebureau ook daarvoor heeft gepleit.

We weten dat Vlaanderen klein en dichtbevolkt is en weinig hulpbronnen heeft. We mogen dus niet afhankelijk worden van één brandstof of van de invoer uit het buitenland. We moeten dus een monocultuur van Russisch, Algerijns of Noors aardgas vermijden. We moeten ook de combinatie van Franse nucleaire elektriciteit en oosterse fossiele brandstoffen vermijden. We mogen niet inzetten op een te beperkte brandstofmix, want dan dreigt er een nieuwe crisis met als katalysator aardgas in de plaats van olie.

We moeten een meergangenmenu samenstellen. Meer concreet gaat het over het samenstellen van een energetische korf.

In eerste instantie moeten we de vraag naar energie verder trachten te beheersen en te reduceren. We moeten rationeel energieverbruik en energieprestatiemanagement belonen. Indien nodig, moeten

we ook bestraffend optreden. Momenteel worden een aantal concrete voorstellen van de minister van Energie en van de Vlaamse Regering in die zin uitgevoerd. Mijn motto is: 'Liever een bespaard kilowattuur dan een groen geproduceerd kilowattuur'. Dit lijkt me het juiste uitgangspunt. Er zijn op dit vlak reeds een aantal maatregelen voor de diverse betrokken sectoren en actoren genomen. Minister Peeters tracht deze maatregelen verder te integreren en uit te werken. Ik zal ze hier niet allemaal opsommen. In de commissie hebben we trouwens al meermaals de gelegenheid gehad hierover te debatteren.

We moeten vooral aan de bewustmaking werken. We moeten vooral de huishoudens aansporen om de verschillende bestaande maatregelen toe te passen en om tot energievriendelijke investeringen over te gaan. Vorige maand heb ik in dit verband zelf een enquête gehouden. Van de 2000 aangeschreven respondenten heeft ongeveer 20 percent gereageerd. De resultaten zijn verbijsterend. Blijkbaar kent 55 percent van de ondervraagden de website www.energiesparen.be niet. Bijna 40 percent weet niet dat in subsidies voor energiebesparende investeringen aan woningen is voorzien. De helft van de ondervraagden weet niet wat een energieprestatieaudit is. Wat sensibilisering betreft, hebben het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering nog veel werk. Dit punt is dan ook uitdrukkelijk in ons voorstel van resolutie opgenomen.

In tweede instantie moeten we het aanbod sturen. We moeten warmtekrachtkoppeling en hernieuwbare energiebronnen aanwenden. We moeten eerst belonen en vervolgens eventueel bestraffen. We vragen de minister uitdrukkelijk om de vooropgestelde doelstelling van 25 percent milieuvriendelijke stroom te bereiken. Hij moet hiervoor alles in het werk stellen. Ik hoop dat de minister het Vlaams Actieplan Groene Stroom optimaal zal kunnen uitvoeren. Hij moet alle bestaande juridische hindernissen en belemmeringen uit de weg ruimen. Hij moet de sector tot een optimale en maximale milieuvriendelijke productie aansporen.

De cruciale rode draad doorheen ons pleidooi is uiteraard de gewaarborgde voorzieningszekerheid. Dit is niet zo vanzelfsprekend als het klinkt. Om wat animo in het debat te brengen, wil ik hier even naar de bijdrage van de heer Martens in Knack verwijzen. Volgens hem kunnen de kerncentrales rustig sluiten. Ik vind dit een eigenaardige stelling. Hij leest de studie zeer selectief, want hij vergeet de bemerkin-

gen van de VITO. Volgens de VITO zullen we in de nabije toekomst niet zonder kernenergie kunnen.

Bovendien verwijzen de door hem gebruikte grafieken naar de bestaande capaciteit en naar de prognoses over de potentiële capaciteit. Hierbij worden een aantal projecten in rekening gebracht. Hij houdt evenwel geen rekening met de sluiting van een aantal verouderde centrales. Bovendien beschikt hij niet over gegevens voor de periode 2020-2025. Hij verzwijgt tevens dat kernenergie een federale bevoegdheid is. De gebruikte grafiek geeft de situatie in België weer. Gezien het groot aandeel van kernenergie in de Waalse energieproductie zou een dergelijke grafiek voor Vlaanderen er heel anders uitzien. Hij rept met geen woord over de kostprijs van het proactief scenario. Er wordt momenteel nochtans al over de prijs van elektriciteit in het algemeen en van groene stroom in het bijzonder geklaagd.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mijnheer Decaluwe, u haalt een aantal zaken door elkaar. De grafiek in Knack slaat wel degelijk op de Vlaamse stroomvoorziening. Volgens u zullen een aantal centrales sluiten. Ik zou graag vernemen over welke centrales het gaat. Bij mijn weten wil Electrabel nagenoeg alle kolencentrales openhouden. Momenteel wordt een milieueffectenrapport opgesteld voor de kolencentrale van Mol, de meest aftandse en verouderde centrale op het Vlaams grondgebied. Electrabel wil zelfs in deze centrale blijven investeren en wil hiervoor een nieuwe vergunning voor de komende 10 tot 20 jaar krijgen.

Mijnheer Decaluwe, als u zegt dat de grafiek geen rekening houdt met de sluiting van verouderde centrales, wil ik graag van u weten over welke centrales u het hebt.

U zegt dat het proactief scenario heel veel zal kosten. Ik merk alleen maar op dat minister Peeters heeft aangekondigd dat de groenestroomdoelstelling tegen 2015 zal worden opgetrokken tot 12 percent. Dat is een verdubbeling in vergelijking met de doelstelling tegen 2010. Daarmee sluit de minister zich aan bij het proactief scenario, gecombineerd met het hoog vraagscenario. Mijnheer Decaluwe, als u zegt dat het proactief scenario ons handenvol geld zal kosten, geeft u kritiek op uw eigen minister, want bij het vastleggen van de doelstellingen sluit hij zich voor een deel aan bij het proactief scenario dat de VITO heeft uitgetekend.

Ik zou de in Knack gepubliceerde grafiek meer au sérieux nemen. De grafiek gaf aan dat al in 2015 de extra productiecapaciteit meer dan het dubbele bedraagt van de capaciteit die wegvalt door de sluiting van Doel 1 en Doel 2. Als we het proactief scenario volgen, zal in Vlaanderen in 2020 meer extra stroom geproduceerd worden dan nu door alle Vlaamse kerncentrales wordt geproduceerd.

Ik denk dat u de grafiek niet op zo'n goedkope manier kan afdoen als een verkeerde interpretatie van verkeerde studies. De persoon van de VITO die zich daarover heeft uitgelaten, heeft uiteraard enkel zicht op het deel van de grafiek uit de eigen VITO-studie, met name het potentieel aan warmtekrachtkoppeling en hernieuwbare energie in Vlaanderen.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer Martens, ik heb gezien dat minister Peeters de doelstellingen voor hernieuwbare energie opnieuw verdubbelt. Dat is zeer positief, maar mijn verhaal zal aantonen dat we de doelstellingen nog meer dan eens mogen verdubbelen maar dat we er uiteindelijk niet zullen geraken.

Tijdens de hoorzittingen bleek dat het voor een parlements lid bijzonder moeilijk is om te volgen, als wetenschappers over dezelfde problematiek dezelfde grafieken opvoeren, maar de ene wetenschapper zegt dat het wit is, terwijl de andere zegt dat het zwart is. Het is voor een politicus moeilijk om daarop te reageren.

We zullen in de toekomst nog een aantal kolencentrales nodig hebben, anders zullen we er niet geraken. Als we de kerncentrales en de kolencentrales sluiten, blijft maar één mogelijkheid over: alle energie uit aardgas halen. Dat is niet goed voor Kyoto, maar – en dat is een fundamenteel element van onze visie – we pleiten ook voor een mix, zodat we niet afhankelijk zijn van één of twee leveranciers of grondstoffen. Daar gaat het over.

Ik wil graag mijn stelling ontwikkelen met een aantal concrete cijfers over de prognose, die aantonen dat het proactief scenario – dat positief is – in de nabije toekomst onvoldoende zal zijn om een aantal serieuze maatregelen te nemen.

Mijnheer de voorzitter, in de artikels lees ik niet dat er ook een aantal ecologische gevolgen verbonden zijn aan de scenario's. Elektriciteitsproductie met warmtekrachtkoppeling gebeurt overwegend met aardgas. Dat zal dus de uitstoot van broeikasgassen nog doen toenemen. Daar zijn alle wetenschappers

het over eens, terwijl de post-Kyoto-engagementen ons zullen dwingen tot emissiereducties.

Kernenergie kan misschien op termijn vervangbaar zijn, maar zeker niet in 2015. We vragen ons af tegen welke sociale, economische en ecologische kost dat effectief kan gebeuren.

Deze vraag kunnen we niet zomaar naast ons neerleggen. Voor de CD&V-fractie moet de milieuvriendelijke productie maximale en optimale kansen krijgen, maar we mogen niet te afhankelijk worden van een of andere bron. We zijn niet contra hernieuwbare energie, ook niet pro kernenergie, maar nucleaire elektriciteitsproductie kan niet bij voorbaat worden afgewezen.

Sta me toe de cijfermatige stand van zaken even toe te lichten. Momenteel consumeren we in België ongeveer 90 terawattuur elektriciteit en produceren we ongeveer 82 terawattuur, waarvan 3 uit hernieuwbare energiebronnen, 23 uit gas, 9 uit steenkool, 2 uit olie, 45 nucleair en 8 via invoer waarvan 6 nucleair. Als we de toename van het stroomverbruik tegen 2025 gemiddeld zouden kunnen beperken tot 1 procent, en dat is mijns inziens optimistisch, dan ligt het verbruik in 2025 op ongeveer 110 terawattuur. Zonder nucleaire productie en zonder nucleaire import kunnen we zelf 39 terawattuur produceren. Zelfs als we het aandeel van de hernieuwbare energie verviervoudigen en de fossiele brandstoffen en de niet-nucleaire import verdubbelen, zitten we nog altijd met een gat van 23 terawattuur. De vraag is waar we die vandaan zullen halen. Grote watervallen zoals in Zweden of Noorwegen hebben we niet. Dit zijn de harde cijfers die ik daarstraks heb proberen te duiden in mijn repliek aan de heer Martens. Voor de CD&V-fractie is de afhankelijkheid een belangrijk element in het debat.

Met de verwachte stijging van het stroomverbruik en ondanks de maximale inzet van alle mogelijke vraagbeheersende middelen en milieuvriendelijke productie, kan kernuitstap voor CD&V niet als aan een aantal economische, sociale, ecologische en politieke voorwaarden niet is voldaan.

Ten eerste moet de bevoorradingszekerheid aantoonbaar, met 100 procent zekerheid, gewaarborgd blijven. Als die 100 procent er niet is, kan er geen sprake van zijn om in 2015 het federaal opgelegde scenario in gang te steken. Er moet een aantoonbare 100 procent gewaarborgde bevoorradingszekerheid blijven voor gezinnen en bedrijven op basis van wetenschap

pelijk aanvaardbare uitgangspunten met betrekking tot opwekking, gebruik en verbruik, dus niet op basis van al te optimistische of voluntaristische hypothesen, prognoses of scenario's. Dit moet tevens een bevoorradingszekerheid zijn met een evenwichtige verhouding tussen vraag en aanbod, dus zonder overdreven gebruik van invoer en/of aanhoudende schaarste. Dat is een bijzonder belangrijke uitgangspositie waar de CD&V-fractie aan vasthoudt. Er moet ook een bevoorradingszekerheid zijn zonder al te afhankelijk te worden van één buitenlandse energiebron of één buitenlands energiebedrijf. We zitten in een klein land, maar de buitenlandse energiebron is van kapitaal belang.

Ten tweede moet de stroom betaalbaar blijven voor gezinnen en bedrijven. De concurrentiekracht van onze bedrijven mag niet in gevaar worden gebracht door te hoge prijzen in verhouding tot de prijzen in het buitenland. De koopkracht en de welvaart van onze gezinnen mag niet worden bedreigd door te hoge energiekosten.

Ten derde moeten we de verbintenissen van Kyoto en post-Kyoto kunnen naleven.

Ten vierde moet er een maatschappelijk draagvlak bestaan voor de groenestroominitiatieven. Dat is aan het groeien maar is niet evident als we het hebben over de inplanting van zeer grote windturbines tot 140 meter hoog. De Vlaming begrijpt niet dat hij in bepaalde gebieden geen dakvenster mag plaatsen maar dat windmolens wel mogen. We moeten nog werken aan dat maatschappelijke draagvlak.

Ik rond het viergangenmenu af met een betoog om de stroom- en aardgasmarkt nog verder en optimaal te liberaliseren in de zin van concurrentie maar ook van regulering. Dit betekent niet sturen maar bijsturen door aan leveranciers, producenten en distributeurs openbaardienstverplichtingen op te leggen en zowel de kwetsbare bevolkingsgroepen als ons kwetsbaar leefmilieu te behoeden. Daar hebben we vorige week al een themadebat aan gewijd.

Tot slot moet ook de energiepolitiek verder geregionaliseerd worden. We zijn te vaak afhankelijk van een federale overheid, daar heeft de heer Huybrechts al naar verwezen. Vooral de distributie is aan regionalisering toe zodat regulering en tarifiering een Vlaamse bevoegdheid kunnen worden.

Ook de federale verantwoordelijkheid inzake heffingen op het stroom- en aardgasverbruik moet opnieuw worden bekeken. De problematiek van de

oprichting van een ombudsdienst toont aan dat we nog te afhankelijk zijn om een efficiënte energiepolitiek te kunnen voeren in Vlaanderen.

Naar aanleiding van de hoorzittingen hebben de meerderheidsfracties een voorstel van resolutie ingediend. We hebben ook het voorstel van resolutie dat de heer Glorieux voor de Groen!-fractie heeft ingediend, goed gelezen. Het betaamt te zeggen waarom we zijn voorstel niet zullen steunen.

Mijnheer Glorieux, in uw resolutietekst stelt u dat kernenergie, met het oog op de energievoorziening en in de strijd tegen het broeikaseffect, geen optie is voor de toekomst. Welnu, dit is niet gebleken uit de hoorzitting, wel integendeel: de kernuitstap zorgt voor een niet-gewaarborgde bevoorradingszekerheid, een stijging van de broeikasuitstoot en de stroomprijzen, afhankelijkheid van aardgas en het buitenland, en dit ondanks inspanningen op het gebied van rationeel energiegebruik.

De voorzitter: De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux: Mijnheer Decaluwe, ik vraag me af hoe u kunt weten wat er al dan niet gebleken is uit die hoorzittingen, daar u maximaal – en nu ben ik heel vrijgevig – slechts 30 percent van de tijd aanwezig bent geweest. Tijdens die drie dagen hoorzitting bent u enkel aanwezig geweest toen er sprekers aan bod kwamen die uw boodschap steunden. Alle andere sprekers hadden u kunnen leren dat kernenergie geen optie is. Ik zal dat voor alle duidelijkheid ook nog even benadrukken tijdens mijn betoog. Maar u was niet aanwezig bij de uiteenzettingen van die mensen.

Laten we dit dus in zijn totaliteit bekijken. Ik was het niet echt eens met sommige andere sprekers, maar ik heb er heel veel van geleerd. Ik kan dat ten minste zeggen. U kunt dat echter niet zeggen, want u was zelden aanwezig tijdens de hoorzittingen.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer Glorieux, het is natuurlijk ook mogelijk er het verslag op na te slaan. Er zijn ook andere commissies in dit parlement. U moet een parlamentslid dat vrijwel altijd aanwezig is in alle mogelijke commissies hier niet de les spellen. Soms vinden commissievergaderingen simultaan plaats. Daarom bestaan er verslagen van. Ik heb de verslagen gedetailleerd gelezen. Ik heb vastgesteld dat wetenschappers aan de hand van dezelfde grafiek iets totaal tegengestelds beweerden. Zolang er

geen volledige zekerheid is, mag de politiek niet spelen met de bevoorradingszekerheid, de economische capaciteit van onze bedrijven en de concurrentiekracht. We moeten er ook voor zorgen dat gezinnen niet kampen met stroomonderbrekingen. Die hebben al eens een paar maal plaatsgevonden.

Of ik nu al dan niet aanwezig was, is geen argument. Ik heb dit alles gelezen. Ik heb ook veel krantenartikels gelezen. Ik heb zelfs de moeite gedaan om uw resolutietekst te lezen.

In die tekst zegt u verder dat er een groot onaangeeroerd rendabel potentieel is inzake rationeel energiegebruik, hernieuwbare energiebronnen en warmtekrachtkoppeling. Ik zou echter een onderscheid willen maken tussen een onaangeeroerd potentieel en een rendabel potentieel. U weet ook dat groenestroomopwekking doorgaans niet rendabel is, en dat het onaangeeroerd rendabel potentieel in Vlaanderen niet zo groot is, bepaalde energiebesparende maatregelen uitgezonderd. Dit moet dus worden gerelativeerd.

We zijn geen voorstanders van het voorstel van Groen! om een bijkomend actieplan op te stellen. We hebben ons lesje geleerd terzake. Dit is niet zo efficiënt. Wij kiezen alleszins voor efficiënte beleidsmaatregelen, die daadwerkelijk iets opleveren.

U pleit er ook voor om, in het kader van de openbaringsverplichting, de besparingsdoelstelling van de distributienetbeheerders op te trekken tot 3 procent. Uit het overleg met de distributienetbeheerders blijkt echter dat dit bijzonder moeilijk haalbaar is. Sommige netbeheerders halen de huidige doelstelling niet eens. We mogen ook niet vergeten dat de huidige doelstelling deels wordt gehaald door de besparingen van de spaarlampenactie. Op een bepaald ogenblik zal dat aandeel wegvallen. Bovendien moeten we er rekening mee houden dat de kosten van de REG-actieplannen voor de distributienetbeheerders doorgerekend worden in de distributienettarieven en dus uiteindelijk worden betaald door de consument. Ik wil erop wijzen dat minister Peeters, in overleg met de betrokkenen, dus ook met de distributienetbeheerders, aan het bekijken is hoe die REG-actieplannen nog efficiënter kunnen en welke maximale doelstellingen er hier kunnen worden vooropgesteld.

Mijnheer Glorieux, Groen! vraagt in haar resolutie ook een inhaaloperatie inzake hernieuwbare energiebronnen. Misschien moeten we daaronder het

inhalen verstaan van de achterstand die jullie in de vorige Vlaamse en federale regeringen zelf hebben gecreëerd. Het Vlaams actieplan Groene Stroom van minister Peeters bevat heel concrete en efficiënte maatregelen, die wel degelijk resultaten opleveren. Voor ons is het belangrijker doelstellingen te halen dan ze te bepalen, zoals uw partij doet.

De vijfde vraag uit uw voorstel van resolutie over de voorbeeldrol van de Vlaamse overheid werd al verworpen door de commissie Energie op 21 juni van vorig jaar.

Het voorstel van de meerderheid legt geen abstracte universele doelstellingen op, maar vraagt de Vlaamse, en in bepaalde gevallen ook de federale overheid, het nodige te doen om rationeel energiegebruik en milieuvriendelijke energieproductie verder maximaal en optimaal uit te werken. Tevens vragen we de federale regering de gevolgen van de kernuitstap in kaart te brengen en de nodige moedige conclusies te trekken.

Het is misschien wel een symbooldossier, maar we mogen het niet behandelen in zwart-wittermen. We moeten er op een realistische manier mee omgaan, ook in het belang van de Vlaamse industrie en de Vlaamse gezinnen. In dit voorstel van resolutie worden ook initiatieven voorgesteld die leiden tot een betere marktwerking, zowel aan de vraagzijde als aan de aanbodzijde. We zijn er dan ook van overtuigd dat het de meerderheid van het parlement kan overtuigen. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen: Mijnheer Decaluwe, ik heb heel aandachtig geluisterd naar uw betoog. U hebt inderdaad de zaken goed gevolgd en voorbereid, maar ik heb nog een politieke vraag. U wees op het uitgangspunt van CD&V dat de energievoorziening niet in het gedrang mag komen. Verder in uw uiteenzetting leidde dat tot de stelling dat de kernuitstap in vraag moet worden gesteld. Wat betekent dat concreet? Binnen afzienbare tijd beginnen de eerste debatten over de programma's waarmee de partijen naar de federale verkiezingen gaan. Stapt u dan niet in een federale regering die de kernuitstap niet terugschroeft?

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer Stassen, de kiezer zal in eerste instantie beslissen hoe sterk onze partij in 2007 zal zijn en of we de kans zullen krijgen

om tot een regering toe te treden. De situatie inzake energievoorziening zal tegen 2007 niet drastisch veranderd zijn. De kernuitstap zal dus wel moeten worden teruggeschroefd. Over de voorwaarden die we naar voren hebben gebracht, zullen we onderhandelen, en dan zullen we wel zien. We verwachten ook uitsluitel over de studie van minister Verwilghen, die toch in de federale coalitie zit. Al die elementen moeten in het debat worden aangebracht.

We zijn geen voorstanders van een kernuitstap die inhoudt dat we in 2015 moeten sluiten. Ik heb geprobeerd met een aantal cijfers aan te tonen dat zo iets niet goed is, noch voor onze industrie, noch voor de prijzen voor de gezinnen, noch voor het milieu. Immers ook vanuit het oogpunt van de Kyoto-doelstellingen is het niet goed. WKK en aardgas zijn immers evenmin goed voor het milieu. Dat hebben we proberen aan te tonen.

Meer en meer Europese landen en ook de Europese Commissie zijn hiervan overtuigd. Ook het hoofd van het Internationaal Energieagentschap zegt dat we vandaag niet zonder kernenergie kunnen. We moeten met dat gegeven realistisch omgaan. Symbooldossiers zijn nooit goede dossiers. Mijn zorg gaat vooral uit naar onze gezinnen en onze industrie.

De heer Jos Stassen: Mijnheer Decaluwe, inhoudelijke antwoorden hierop zal de heer Glorieux wel geven, maar uw politieke stelling is alvast duidelijk.

De voorzitter: De heer van den Abeelen heeft het woord.

De heer Marc van den Abeelen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik was altijd aanwezig tijdens de besprekingen in de commissie. Als voorzitter was ik daartoe wel verplicht, maar ik deed het met plezier. Als me in het debat een ding duidelijk is geworden, dan is het dat er veel wellesnietesspelletjes worden gespeeld. Sommige fundi's luisteren niet naar andere fundi's.

Ik moet zeggen dat ik heel veel heb bijgeleerd. Ik hoop dat dat ook voor de collega's het geval is. Voor mij is het duidelijk geworden dat de zaak veel complexer is dan ik dacht. Ik zal geen lang betoog houden, want drie dagen debat in de commissie was al heel veel en de resolutie geeft heel goed weer welke consensus we hebben gevonden na het zeer moeilijke en wetenschappelijke debat. De vele professoren die naar de commissie kwamen, zijn erg onderlegd. Ik vraag me soms af wat wij, parlementsleden, nog toe

te voegen hebben. Wel moeten wij op het einde van de rit een oordeel vormen.

Ik heb twee dingen geleerd. Minister Peeters heeft een heel goede uitspraak gedaan. Hij zei dat de beste vorm van energiebesparing geen energie gebruiken is: beter een niet gebruikte kilowattuur dan een groene kilowattuur. Onze inspanningen moeten zich in de eerste orde richten op energiebesparingen en op rationeel energiegebruik. Met de vele kennis die aanwezig is in Vlaanderen en België, moet het mogelijk zijn om veel meer te doen dan wat we vandaag doen voor het rationeel energiegebruik. De energieaudits vormen een eerste aanzet. Daarin moet verder worden gegaan en er moet vooral worden geprobeerd om de aanwezige kennis te bundelen.

Gisteren werd me tijdens een andere hoorzitting, over de verkeersongevallenanalyse, opnieuw duidelijk dat we enorm veel instituten hebben, dat ze allemaal naast elkaar werken en dat ze soms zelfs niet komen tot gegevensuitwisseling. Dat is heel spijtig, want het is niet alleen een grote verspilling van middelen maar ook van energie. We moeten de aanwezige kennis in bedrijven, universiteiten en onderzoekscentra bundelen.

Omwille van ons nageslacht moeten we ook veel aandacht besteden aan hernieuwbare energie in al haar vormen. Ik heb echter vastgesteld dat de wetenschappers niet eensgezind zijn: voor sommigen gaat het heel snel, voor anderen gaat het veel trager. Sommigen denken dat morgen alles kan worden vervangen door wind en fotovoltaïsche cellen. Anderen stellen dat de technologie daartoe nog niet op punt staat.

We zijn een land met een heel grote welvaart, maar die welvaart is gestoeld op onze werkkraft, op onze bedrijven en op de energie die we erin stoppen. Energie is een factor in het productieproces en daarom moeten we ervoor zorgen dat de energie betaalbaar blijft zodat we onze concurrentiekracht kunnen behouden. We hebben het immers al zo moeilijk met onze loonlasten. Vandaar dat de ontvlechting of liberalisering, waarover zo vaak wordt gesproken, moet worden voortgezet. Ik ben ervan overtuigd dat de efficiëntie van het net en van de netbeheerders nog kan worden opgedreven en tot prijsefficiëntie kan leiden.

Mijn fractie is het in grote lijnen eens met het betoog van de heer Decaluwe. De heer Stassen zal mij vragen wanneer en hoe we de kernenergie denken terug

te schroeven. We zijn ervan overtuigd dat het niet mogelijk zal zijn om in 2015 te stoppen met kernenergie. We zullen dit in het oog moeten houden. Als zelfs landen zoals Zweden en Finland, die er op de Europese markt toch niet voor bekendstaan geen groene jongens te zijn, beslissen om nieuwe kerncentrales te bouwen, dan moet het in België mogelijk zijn om de kerncentrales wat langer open te laten.

De heer Eloi Glorieux: Mijnheer van den Abeelen, kunt u even verduidelijk wat u over Zweden vertelt? Voor mij is dat totaal nieuw. Zweden heeft vorige week nog aangekondigd dat het land in 2020 uit de olie-economie zal stappen op basis van hernieuwbare energiebronnen en rationeel energiegebruik. Van nieuwe kerncentrales is absoluut geen sprake.

De heer Marc van den Abeelen: Ik heb me versproken, mijnheer Glorieux, ik bedoelde Finland. Zweden gaat inderdaad uit de olie-economie stappen. Wat is echter het alternatief?

De heer Eloi Glorieux: Zweden heeft een plan uitgewerkt. Kernenergie zit daar niet meer in.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer Glorieux, ik heb de Zweedse 'uitstap' grondig bestudeerd. U weet net zo goed als ik dat de helft van de Zweedse elektriciteit wordt opgewekt door kerncentrales, de andere helft door waterkrachtcentrales. 2 procent wordt opgewekt met olie. Dat zou men willen schrappen. De grote uitdaging voor Zweden zal erin bestaan een alternatief te vinden voor de brandstof voor de transportsector en voor de verwarming van woningen en kantoren. Volgens mijn informatie heeft Zweden geen concreet plan voor de uitstap uit kernenergie. De helft van de elektriciteit zal nog een aantal jaren worden opgewekt via kernenergie. U vindt dat wellicht jammer. Ik vind ook dat Zweden daar duidelijker over moet zijn. Ik wil de Zweedse visie kennen over die grote kernuitstap.

Ik geef u dit ter informatie. Ik wil geen groots debat op gang trekken. Ik ben niet bevoegd voor het Zweedse energiebeleid, ik heb mijn handen vol met het Vlaamse.

De heer Eloi Glorieux: Een beslissing is inderdaad onvoldoende om kerncentrales te sluiten. Men moet er de voorwaarden voor creëren. Die voorwaarden is Zweden, in tegenstelling tot Vlaanderen, aan het scheppen. Zweden gaat naar een totaal ander ener-

giebeleid. Daar is visie voor nodig. Die visie ontbreekt in Vlaanderen. (*Opmerkingen bij CD&V*)

Minister Kris Peeters: Ik zal daar straks nog op antwoorden. Ik ga niet over de visie van Zweden spreken, maar wel over de visie van de Vlaamse minister bevoegd voor energie.

De heer Marc van den Abeelen: Mijnheer Glorieux, het spijt me dat u door mijn verspreking de minister tot een minidebat hebt kunnen verlokken. Dat was denkelijk uw bedoeling. Ik blijf erbij dat we in de toekomst kernenergie zullen moeten afschaffen, maar 2015 zal veel te kort dag zijn om dat te doen. Daar zijn drie redenen voor.

Eén, onze bevoorradsingszekerheid zou daardoor wel eens in het gedrang kunnen komen. Vanwaar zouden we dan onze energie moeten importeren? Dat zou Frankrijk worden. Hoe wordt die energie geproduceerd? Dat is door de nucleaire sector. Ik vind het hypocriet om zelf met kernenergieproductie te stoppen, maar die dan in het buitenland te gaan kopen.

Twee, we moeten de Kyotonormen en de CO₂-uitstoot respecteren. Dit zou een wezenlijke bijdrage kunnen leveren tot een vermindering van die uitstoot.

Ten slotte is er de prijs. De heer Decaluwe heeft het aangetoond. Van de 90 terawattuur is er vandaag nog 45 van nucleaire oorsprong. Ik zie niet in hoe we dat aandeel in 9 jaar tijd kunnen vervangen.

Minister Verwilghen heeft een bijzonder zinvol initiatief genomen. Hij heeft een studie besteld die alle aspecten van onze energievoorziening zal omvatten en onze continue bevoorrading op middellange en lange termijn onder de loep zal nemen. Ik vrees dat daaruit zal blijken, en dat is mijn conclusie uit de hoorzitting, dat we in 2015, spijtig genoeg misschien, niet uit de kernenergie zullen kunnen stappen, al was het maar voor de continuïteit, voor Kyoto, voor de prijszetting en voor het concurrentievermogen van onze bedrijven. (*Applaus bij CD&V en de VLD*)

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik wou me ook richten tot minister Peeters. Blijkbaar is hij er niet.

De voorzitter: Hij is naar de Klimaatconferentie. Hij heeft me gevraagd hem te verontschuldigen. Hij zal ongeveer een half uur afwezig zijn.

De heer Bart Martens: Het debat over de energievoorziening is in. President Bush heeft in zijn State of the Union een ware U-turn gemaakt. Waar hij vroeger volop de belangen van de Texaanse oliebaronnen verdedigde, trekt hij nu de kaart van de hernieuwbare energie. Hij heeft gezegd dat Amerika dringend moest afkicken van zijn olieverslaving. Het signaal van een wereldleider van dat formaat is toch niet min.

Bush heeft die U-turn niet zomaar gemaakt. Belangrijke Amerikaanse bedrijven, zoals General Electrics, hebben aangekondigd dat ze hun budgetten voor onderzoek en ontwikkeling in schone technologie zullen opdrijven tot 1,5 miljard dollar per jaar. Dat bedrag wordt geïnvesteerd in onderzoek en ontwikkeling van hernieuwbare energie, van windenergie, van fotovoltaïsche energie, van brandstofceltechnologie enzovoort.

Als dergelijke bedrijven via een, zoals ze het zelf noemen, waar 'ecomagination'-project zo sterk inzetten op hernieuwbare energie of nieuwe technologie, dan betekent dit dat er iets aan het veranderen is en dat we ons de volgende jaren mogen verwachten aan belangrijke technologiesprongen.

Als eerste nationale staat heeft Zweden aangekondigd volledig onafhankelijk te willen worden van fossiele brandstoffen. Het land wil een maatschappij, een economie ontwikkelen die grotendeels gebaseerd is op hernieuwbare energie. Zweden heeft trouwens ook gesteld geen nieuwe kerncentrales te zullen bouwen. Dat ze dan zullen afstappen van de bestaande centrales, lijkt me ook logisch. Men kan een kerncentrale niet eindeloos openhouden. Dat betekent dat het land op termijn ook uit de kernenergie zal stappen en voor zijn energievoorziening volledig afhankelijk wordt van hernieuwbare energiebronnen.

Ook wij ontsnappen niet aan het debat over de energievoorziening. We hebben inderdaad zeer interessante hoorzittingen gehouden. Daar zijn toen leuke dingen aan licht gekomen. De hoorzittingen zijn begonnen met de bespreking over de studie van McKinsey, waarin een 'worst case'-scenario werd voorgesteld. Zonder aanvullend beleid zou het gat dat ontstaat door het sluiten van kerncentrales volledig worden ingevuld door alleen maar klassieke gascentrales. In dat scenario wordt zelfs het economisch rendabel potentieel van warmtekrachtkoppeling, van hernieuwbare energie en energiebesparing niet in rekening gebracht.

Net zoals de cartografen uit de oudheid bij onbekende landen en terreinen de vermelding 'hic sunt leones' plaatsten, maakt McKinsey nu de bemerking dat als we het beleid niet aanpassen, er gevaar dreigt. De kernuitstap zal dan inderdaad leiden tot een enorme stijging van de CO₂-uitstoot. Als we die niet kunnen compenseren door een reusachtige daling van de uitstoot in andere sectoren en dus emissierechten moeten kopen om onze internationale reductiedoelstellingen te halen, dan zal ons dat handenvol geld kosten.

Gelukkig hebben de hoorzittingen ook aangetoond dat met een ander beleid een andere wereld mogelijk is, dat er nog een enorm potentieel is op het vlak van energiebesparing en van hernieuwbare energie, van warmtekrachtkoppeling.

Mijnheer Decaluwe, de warmtekrachtkoppeling zal wel degelijk leiden tot een daling van de CO₂-uitstoot. U zegt dat die koppeling steeds gebaseerd is op aardgas. Dat klopt deels. Ze komt echter ook in de plaats van ketels die werken op stookolie. Als bij een serrist de vuile stookolieketel wordt vervangen door een propere installatie die werkt op warmtekrachtkoppeling, zal de uitstoot van CO₂ lager zijn. Bovendien wordt er dan ook nog eens gratis elektriciteit opgewekt.

Ook al is warmtekrachtkoppeling gebaseerd op een fossiele bron, toch zal de CO₂-uitstoot verlagen als het gepaard gaat met de sluiting van klassieke stookolie-installaties.

De heer Carl Decaluwe: Dat is correct. Er zijn trouwens een aantal proefprojecten. Uw uiteenzetting staat echter wel een beetje haaks op wat u tijdens het begin hebt gezegd over de olieverslaving. U wilt olie vervangen door aardgas. U weet echter ook wat het probleem is met olie.

Ik heb de moeite gedaan om de State of the Union van president Bush helemaal te lezen. Hij heeft enerzijds afstand gedaan van de olieverslaving, maar heeft anderzijds ook een pleidooi gehouden om opnieuw meer kernenergie in de VS te laten produceren. Dat is het hele verhaal. De energie zal ergens vandaan moeten komen. Als we een mix willen, dan kunnen we vandaag de dag nog niet zonder kernenergie. Dat was blijkbaar ook de stelling van de hoofdeconoom van het Internationaal Energiebureau in Davos en van president Bush. Ik wil alleen maar zeggen dat we het totale plaatje in ogenschouw moeten nemen.

De heer Bart Martens: Mijnheer Decaluwe, op termijn zijn alle fossiele energiebronnen eindig, of het nu om olie, aardgas of kernenergie gaat. Aan het huidige verbruik gaat olie nog 40 jaar mee, en dan laten we nog eventjes de enorme economische boom in China en India buiten beschouwing. Voor aardgas is dat 60 tot 80 jaar en voor uranium liggen de schattingen tussen 40 en 60 jaar. Uranium is dus ook een eindige energiebron. De prijs van uranium is bovendien gedurende de laatste vijf jaar vervijfvoudigd. Er wordt hier steeds gewezen op de uit de pan swingende prijzen van aardgas en aardolie en op de effecten van lokale grensincidenten, zoals tussen Rusland en Oekraïne. Maar ook de prijs van uranium is vervijfvoudigd en de energiebron zal ook binnen enkele decennia zijn uitgeput.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Mijnheer de voorzitter, ik meng me met enige schroom in dit debat omdat ik geen lid van de commissie ben. Het klopt dat geen enkel van de huidige energiebronnen heilzaam is. Het een brengt CO₂-uitstoot mee en bij kernenergie is er een probleem met het afval. Er zijn inderdaad beperkingen op de energiebronnen: alles is eindig. Wat betreft de kernenergie, zijn er wel evoluties en wordt er vooruitgang geboekt. Van de uraniumertsen kan slechts een heel kleine hoeveelheid worden gebruikt met name uranium-235. Er wordt onderzocht of de grotere hoeveelheid, meer bepaald uranium-238, ook kan worden gebruikt. Dat is nog niet voor vandaag, maar als we duurzaamheid nastreven, dan moeten we op zoveel mogelijk factoren inzetten om de energiebron zo lang mogelijk te blijven gebruiken. Ik heb dan ook vertrouwen in de wetenschap om tot oplossingen te komen.

De heer Bart Martens: Mijnheer Van Dijck, het klopt dat er evoluties zijn en dat moeilijker exploitierbare reserves in de toekomst door technologische ontwikkeling toch bruikbare splijtstof kunnen opleveren, maar ook met een enorme energiekost en een verborgen CO₂-uitstoot op het moment van de opwerking als gevolg.

We moeten inzetten op de zogenaamde 'trias energetica' van energiebesparing, maximaal gebruik maken van hernieuwbare energiebronnen én het efficiënt aanwenden van fossiele brandstoffen, bijvoorbeeld via de techniek van warmtekrachtkoppeling. Uit de hoorzittingen met het Fraunhofer Instituut, dat in opdracht van de federale overheid een onderzoek heeft gedaan naar het besparingspotentieel in Bel-

gië, blijkt dat in het benchmark-scenario waarbij onze energie-efficiëntie voor woningen, gebouwen en industriële productieprocessen zou worden afgestemd op het gemiddelde van de buurlanden, tegen 2020 de energievraag in ons land met 18 procent zou dalen ten opzichte van een business-as-usual-scenario. In het economisch-potentieelscenario van de Fraunhofer-studie waarbij alle economisch rendabele energiebesparingsmaatregelen worden genomen, zou de energievraag dalen met 25 procent ten opzichte van een business-as-usual-scenario.

De mensen van Cenergie, die audits uitvoeren en het besparingspotentieel van gebouwen onderzoeken, zeggen ons dat in hun projecten energiebesparingen van 50 tot 70 procent gemakkelijk gehaald worden.

De hoorzitting heeft het potentieel van hernieuwbare energie aan het licht gebracht. De mensen van de Organisatie Duurzame Energie Vlaanderen of ODE hebben een toelichting gegeven bij de literatuurstudie van het viWTA. Daarin staan alle studies opgesomd die het potentieel van hernieuwbare energie in Vlaanderen hebben berekend. Hun besluit: in 2020 kan tot 21 procent van de stroomvoorziening, ook bij een stijgend verbruik, gebeuren met hernieuwbare energiebronnen. Recent is uit de VITO-studie, waarin dat onderzoek nog eens is overgedaan, gebleken dat volgens een proactief scenario tot 15 procent van de energie uit hernieuwbare energiebronnen kan komen en 25 procent uit warmtekrachtkoppeling.

Gisteren heeft de minister op basis van die studies de doelstelling van 12 procent tegen 2015 naar voren geschoven. Omdat de VITO-studie in het pro-actief scenario bij lage vraag een aandeel van 15 procent voorspelt, kan men zeggen dat de minister niet ambitieus genoeg is. Toch zou die 12 procent al een wereld van verschil uitmaken. In onze wetgeving is overigens bepaald dat bij een groter gerealiseerd vermogen en een grotere productie dat nieuwe productiecijfer ook de nieuwe doelstelling wordt. In de wetgeving is dus in een klikmechanisme voorzien waardoor de doelstelling wordt opgeklikt tot het bestaande potentieel. De minister is dus ambitieus genoeg. Dat moet de sector kunnen motiveren om door te gaan met de reusachtige investeringen die vandaag gebeuren

In het Knack-artikel wordt een optelsom gemaakt van het potentieel van de warmtekrachtkoppeling en de hernieuwbare energie zoals de VITO dat heeft berekend, met de productiecapaciteit van de nieuwe centrales die door een aantal industriële actoren

zoals Sidmar, Exxon en Tessenderlo Chemie worden aangekondigd. Die centrales zullen een gedeelte van de stroom op het net gooien. Dat totaal levert, zelfs in het business-as-usualscenario van de VITO, in 2015 meer extra capaciteit op dan er zal wegval len ten gevolge van de sluiting van Doel 1 en Doel 2. In het pro-actief scenario zal tegen 2020 reeds voldoende extra stroom geproduceerd worden om de sluiting van alle kerncentrales in Doel te compenseren én tegemoet te komen aan de bijkomende vraag. Knack heeft het over de ontwikkelingen in Vlaanderen, en voor Vlaanderen is er geen enkel probleem. Elke fractie in dit halfrond is ervan overtuigd dat het energiebeleid volledig moet worden geregionaliseerd, dus ik meen dat dit ook de schaal is waar we in de eerste plaats naar moeten kijken.

De volksvertegenwoordigers die zeggen dat ze geen fan zijn van kernenergie, maar stellen dat het een noodzakelijk kwaad is, moeten dus weten dat kernenergie een kwaad is dat echter niet noodzakelijk is. We hebben een realistisch, technisch en economisch haalbaar alternatief dankzij de warmtekrachtkoppeling en de hernieuwbare energie. Als we rekening houden met de initiatieven van een aantal grote industriële spelers, dan moeten we besluiten dat we het gat dat ontstaat door de sluiting van de kerncentrales zullen dichtrijden.

De heer Carl Decaluwe: Ik heb het al gehad over de enorme inspanningen om de productie van hernieuwbare energie te vervielfoudigen en de invoer van fossiele brandstoffen en andere niet-nucleaire energie te verdubbelen. Zelfs in dat geval blijft er een tekort van 23 terawattuur.

De heer Eloi Glorieux: Hoeveel WKK hebt u in uw scenario opgenomen? Dat is een belangrijke vraag. McKinsey heeft dat over het hoofd gezien.

De heer Bart Martens: De mensen van McKinsey hebben inderdaad toegegeven dat ze daarmee geen rekening hebben gehouden.

De heer Carl Decaluwe: De WKK is een nieuw wonder. Ik geloof ook in de WKK. De winning uit aardgas brengt ons in problemen met Kyoto.

Dan blijven we echter met een probleem zitten. Dan spreekt u ook voor een stuk uzelf tegen: de olie is beperkt en het aardgas is beperkt. Ondertussen stel ik wel vast dat de Chinezen volop de kernenergie aan het uitbouwen zijn. We mogen elkaar niet verkeerd verstaan: ik ben ook niet pro-pro. Dit is echter een en-en-verhaal. U doet alsof men plotseling zegt:

‘Alles is onder controle, we doen de boel toe en er is geen enkel probleem.’

De heer Eloi Glorieux: Mijnheer Decaluwe, ik heb daarstraks de spreker onderbroken om te zeggen dat er in Zweden helemaal geen plan bestaat om nieuwe kerncentrales te bouwen. Nu komt u af met China. Dat is iets wat constant gebeurt bij die mensen die hopen op een revival van kernenergie: er wordt verwezen naar verre landen, waar echter van die kernenergie absoluut geen sprake is. In China zijn er de laatste jaren meer hernieuwbare energieprojecten tot stand gekomen en op het net aangesloten dan kerncentrales. Er zijn ook voor de toekomst meer plannen om in China grootschalige windturbineprojecten te bouwen dan kerncentrales. Als er zich dus in China een vernieuwing doorzet, dan is het niet op het vlak van kernenergie, maar op het vlak van hernieuwbare energie. Wij zijn die boot aan het missen.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer Glorieux, ik moet eerlijk zeggen dat ik toch met ongelooflijke belangstelling zit te luisteren. In China is men ongelooflijke inspanningen aan het doen, ook op het vlak van water en dergelijke. Vergeet echter niet dat er in China minimaal vijftien nieuwe kerncentrales in de steigers staan met de laatste nieuwe technologie, geholpen door onder meer Frankrijk. Het gaat om vijftien nieuwe kerncentrales, waaronder drie in de omgeving van Sjanghai.

De heer Bart Martens: Mijnheer Decaluwe, welk aandeel betekent dat in hun stroomvoorziening?

De heer Carl Decaluwe: Het gaat er mij gewoon om mijn stelling te ondersteunen dat het ook in China geen of-of-verhaal maar een en-en-verhaal is, daar gaat het natuurlijk over. U verzwijgt dat in alle talen. Ook uw verhaal is eenzijdig.

De heer Bart Martens: Als we die kernenergie niet nodig hebben?

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer Martens, als we 100 percent zeker zijn dat we zonder kernenergie kunnen, dan heb ik daar geen probleem mee. Daarover zijn de wetenschappers het echter niet eens. U verwijst naar de speech van president Bush. Ik heb die speech helemaal gelezen; president Bush kiest voor alternatieve energie. Zoals ik in mijn eigen toespraak heb gezegd, heeft alternatieve energie echter een compleet andere invulling voor Bush dan voor ons. Alternatief houdt voor Bush ook nieuwe investeringen in kernenergie in, dat zegt hij letterlijk in zijn speech. Ik vind wel dat men natuurlijk een beetje

eerlijk moet zijn: als men verwijst naar voorbeelden, moet men die in hun geheel bekijken. Blijkbaar gaat het zowel in de Verenigde Staten als in China om een en-en-verhaal. Als we pleiten voor Kyoto, dan moeten we ook niet heiliger zijn dan de paus in dit kleine landje. Wat betekenen we ten opzichte van China en de Verenigde Staten? We zijn amper een speldknop groot, dus denk ik dat we hier ook met enige omzichtigheid te werk moeten gaan. We beschikken over de technologie op een aantal vlakken, ook in verwerking, laat ons die alstublieft niet weggooien, want het kan ook toegevoegde waarde creëren, ook inzake tewerkstelling.

De heer Bart Martens: Soit, in elk geval is het perfect doenbaar met de bekende nieuwe technologieën met economisch rendabel potentieel om in Vlaanderen het gat dat valt door het wegvallen van de kerncentrales te ondervangen. Dat blijkt ook heel duidelijk uit de grafiek die de administratie van Natuurlijke Rijkdom en Energie heeft uitgewerkt en die in Knack is verschenen. Maar wat baten kaars en bril als den uil niet zien en wil?

De heer Carl Decaluwe: U weet toch wie die studie heeft laten uitlekken?

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Het viWTA heeft een studie gemaakt over de hernieuwbare energie in Vlaanderen. Voor die studie werden een hele hoop internationale studies vergeleken. De studie komt tot de conclusie dat in het jaar 2020 het potentieel aan elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare bronnen varieert tussen de 6 en de 21 percent.

De heer Bart Martens: Dat is wat de viWTA-cijfers zeggen.

De heer Jan Peumans: Mijnheer Glorieux, ik heb die hoorzittingen wel allemaal bijgewoond. Wat me in de discussie vooral opvalt, is dat ik voortdurend heen en weer wordt geslingerd. Welke stelling men ook inneemt, men neemt altijd het uiterste standpunt in.

Ik heb die studie over hernieuwbare energie van het viWTA wel gelezen. Ik vind dat een bestuurder van dat instituut dat moet doen. Het is een heel gevarieerd verhaal. Er kan niet zomaar worden gesteld dat 20 percent uit hernieuwbare bronnen kan worden gehaald.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de voorzitter, ik heb naar aanleiding van wat er in Knack verscheen,

die studie ook opgevraagd. Die studie is blijkbaar niet helemaal klaar. Ze is ook op een bewuste manier gelekt. De auteur ervan is een gewezen kabinetsmedewerker van een bepaalde partij die echt tegen kernenergie is.

We praten over onze Vlaamse economie en we hebben het over duurzaamheid. We praten ook over de elektriciteitsprijzen van gezinnen. Ik wil niet dat wegens het fetisjisme van een aantal fundi's onze energiebevoorrading in 2015 onzeker is.

Ik ben ook wetenschapper. Ik heb uit de hoorzittingen geleerd dat wetenschappers totaal verschillend denken over hetzelfde onderwerp. De ene zegt zwart en de andere wit. In dat geval vind ik dat ik als politicus voor de zekerheid moet kiezen.

Minister Peeters heeft in verband met hernieuwbare energie de moedige beslissing genomen om tegen 2015 twaalf percent te halen. Ik ben ervan overtuigd dat de minister zijn doelstellingen zal bijstellen, als blijkt dat we ze al zullen halen in 2008 en 2009. Dat staat trouwens in het regeerakkoord. Ik denk dat dat belangrijk is.

Aan 21 percent geraken we niet in 2025, zelfs niet met de minimale prognose van 1 percent extra stroomverbruik. Ik geloof daar niet in. Als onze economie blijft groeien, zal er eerder sprake zijn van 2 tot 3 percent extra stroomverbruik tegen 2025.

De heer Bart Martens: Ik wil alles nog even op een rijtje zetten. De heer Peumans heeft verwezen naar de viWTA-studie. Dat is een literatuurstudie waarin alle potentieelstudies op een rijtje worden gezet. Die studie komt, in een scenario dat het Federaal Planbureau ons heeft voorgerekend, tot de conclusie van een aandeel van 6 tot 21 percent bij een stijgend verbruik.

Ik heb tijdens de hoorzittingen aan de mensen van het viWTA en de ODE gevraagd wat de gevolgen zijn indien de vraagreductiescenario's van het Fraunhofer-Instituut waarheid zouden worden. Op dat ogenblik zou er een potentieel aandeel van groene stroom zijn van een derde van de stroomvoorziening.

Naderhand is er de VITO-studie gekomen. Daarin wordt berekend dat een proactief beleid tot 15 percent groene stroom kan komen in 2020. Dat sluit meer aan bij de doelstellingen van minister Peeters. Het gaat in die studies over technisch en maatschappelijke potentiëlen.

De heer Carl Decaluwe: U praat over 2020, maar de eerste kerncentrales zullen sluiten in 2015.

De heer Bart Martens: De VITO-studie heeft een project gemaakt voor de periode van 2015 tot 2020. De doelstelling die minister Peeters daaruit heeft gedistilleerd, is die voor 2015.

Ik begrijp dat u het niet fijn vindt dat die studie naar buiten is gebracht. De administratie heeft dat realistisch haalbaar potentieel van hernieuwbare energie en warmtekrachtkoppeling eens opgeteld bij de initiatieven die de bedrijven zelf hebben genomen en aangekondigd. Ik heb het dan onder andere over Tessenderlo Chemie, Sidmar en Exxon.

U gaat me toch niet vertellen dat die bedrijven domme beslissingen hebben genomen? U zult toch niet tegen de bazen van Sidmar zeggen dat ze zich overleveren aan de willekeur van de Russen en dat hun aardgascentrale een domme investering is? Dat zal u toch niet zeggen?

Bedrijven hebben investeringen in aardgasgestookte centrales aangekondigd. In uw optelsom vergeet u altijd dat enorme potentieel aan warmtekrachtkoppeling dat volgens de VITO-studie tot 25 percent kan oplopen tegen 2020. In Nederland bedraagt dat percentage al meer dan 40 percent en in Denemarken meer dan 50 percent.

Om de Kyoto-doelstellingen te halen, helpt de sluiting van de kerncentrales uiteraard niet. We zouden ook de steenkoolcentrales moeten sluiten. Als Electrabel in Awirs in Wallonië een steenkoolcentrale volledig kan ombouwen tot een biomassa-centrale, waarom kan dat niet in Vlaanderen.

De heer Carl Decaluwe: De stelling van sp.a is ook belangrijk voor het economisch bestel. Blijkbaar moeten niet enkel de kerncentrales, maar ook de steenkoolcentrales dicht. Dit zou ons afhankelijk maken van de onstabiele regio's waar olie wordt gewonnen. President Bush wil hiervan afstappen. In dat geval zou het Algerijnse gas ook niet langer volstaan. Ik vind dat de premier een gevaarlijk denkspoor heeft ontwikkeld. Hij wil aardgas van Gazprom in de Kempen opslaan. We moeten ervoor zorgen dat deze ondergrondse opslag de haven van Zeebrugge niet te zwaar beconcurrereert. We mogen niet afhankelijk worden van aardgas uit onstabiele regio's.

De heer Eloi Glorieux: Mijnheer Decaluwe, vindt u Kazachstan, Namibië en Siberië, de regio's waar we ons uranium halen, dan wel stabiele regio's?

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer Glorieux, wilt u eens naar mij luisteren? De gedachtegang die de heer Martens hier ontwikkelt, zou ons steeds afhankelijker maken van onstabiele regio's. Dit is het fundamentele verschil met het standpunt van de CD&V-fractie. Wij willen een mix. De heer Martens heeft het hier enkel over het aanvoeren van aardgas en het aanvullen van dit aanbod met windenergie en met waterkrachtcentrales.

De voorzitter: Ik stel voor dat we de heer Martens zijn betoog laten afmaken. Nadien kunnen we op een evenwichtige manier op zijn woorden repliceren.

De heer Bart Martens: Ook wij willen een mix. Maar dan een van energiebesparing en van energiebevoorrading op basis van biomassa, water, fotovoltaïsche cellen en wind. We willen tevens een mix op het vlak van de bevoorrading met aardgas. Op dit vlak mogen we fier zijn dat we onze eieren niet allemaal in dezelfde mand hebben gelegd. We zijn niet, zoals de Duitsers, volledig afhankelijk van de Russische aanvoer. We voeren aardgas in uit Noorwegen, uit Algerije, uit Nederland en straks ook uit Rusland. Dit is een goede zaak. Aangezien we onze bevoorradinglijnen spreiden, lopen we minder het risico afhankelijk te worden van onstabiele regio's waar de politieke spanningen kunnen oplopen.

We zijn ook bezorgd om de bevoorradingzekerheid. We proberen dit te regelen door de aanvoer van aardgas te spreiden. Maar ook aardgas is slechts een tussenoplossing. Binnen 60 tot 80 jaar zal de aardgasvoorraad uitgeput zijn. Dit betekent echter niet dat we aftandse steenkoolcentrales in stand moeten houden. Dat lijkt ons de verkeerde keuze.

De Nederlandse overheid investeert in een flexibele centrale die ook op steenkool kan werken. Ze gebruiken hierbij echter een heel andere technologie. Ze zetten steenkool om in gas en zetten dit gas in om een zogenaamde gecombineerde cyclus in gang te houden. Deze cyclus heeft een hoog energetisch rendement. Deze werkwijze verschilt sterk van de aftandse installaties die Electrabel in Vlaanderen in stand houdt.

We moeten in energiebesparing, in hernieuwbare energie en in warmtekrachtkoppeling investeren. Wat hernieuwbare energie en warmtekrachtkoppeling betreft, heeft de Vlaamse Regering, op voorstel van de minister van Energie, een ambitieus actieplan goedgekeurd. Dit actieplan wordt steeds verder ingevuld. De wezenlijke actiepunten zullen onnodige

juridische en administratieve hinderpalen voor de doorbraak van hernieuwbare energie uit de weg ruimen.

De omzendbrief Ruimtelijke Ordening zal worden aangepast. Een aantal verouderde afstandsregels zullen worden gewijzigd. Deze regels zijn nog op de geluidsproductie van oude windtoren gebaseerd. De huidige toestellen zien er heel anders uit en draaien veel stiller.

Minister Peeters heeft aangekondigd dat de minimale vergoedingen die de stroomproducenten voor hun groenestroomcertificaten krijgen in contracten met de netbeheerders zullen worden vastgelegd. We vragen dit al lang. Op die manier kunnen we de producenten die in hernieuwbare energie investeren de nodige rechtszekerheid bieden.

De minister wil dat tegen 2015 12 percent groene stroom wordt geproduceerd. We steunen deze doelstelling. Het lijkt ons zelfs mogelijk dit percentage te overschrijden. Dit blijkt trouwens uit de studie van de VITO. Indien de vraag laag is, maakt het proactief scenario een productie van 15 percent groene stroom mogelijk. Momenteel krijgen de investeerders gegarandeerde vergoedingen voor de productie van groene stroom. Indien de markt op een rendabele manier meer groene stroom kan produceren dan als doelstelling werd vooropgesteld, zal die stroom ook worden geproduceerd. Op die manier kan de doelstelling worden opgekrikt. Daarom steunen we ook de doelstelling van de minister om 12 percent groene stroom te halen.

Ook op het vlak van energiebesparing werden tal van maatregelen genomen, maar we willen toch dat het beleid meer dan een tandje bijschakelt.

Het is jammer dat de netbeheerders in Vlaanderen een aantal premies voor energiebesparing hebben terugschroefd. Vroeger kon je premies krijgen voor muurisolatie of superisolerende beglazing, maar dat is vandaag niet meer mogelijk. Dat komt omdat de netbeheerders de wettelijk opgelegde energiebesparingsdoelstellingen met de vingers in de neus hebben gehaald. Wat ze te veel deden op het vlak van energiebesparing, hebben ze terugschroefd.

Uit evaluaties van de administratie blijkt nochtans dat de premies CO₂-reducties opleverde aan een derde van de prijs van de aankoop van emissierechten in het buitenland. Door de netbeheerders te sti-

muleren om, samen met de gezinnen, die gebruik kunnen maken van de premies, energie te besparen, realiseren we in Vlaanderen CO₂-reducties aan een derde van de kostprijs van de aankoop van schone lucht in Rusland. Dan kiezen wij ervoor om de Kyoto-doelstelling in te vullen door voor eigen deur te vegen, door het enorme energiebesparingspotentieel in Vlaanderen verder aan te boren. We willen de energiebesparingsdoelstelling van de intercommunales verhogen tot het niveau waarop de reductie duurder wordt dan de aankoop van emissierechten. De gezinnen hebben aangetoond dat de REG-premies tot enorm succesvolle resultaten leiden. Blijkbaar was het een te groot succes, want de netbeheerders hebben een aantal REG-actiemaatregelen terugschroefd.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer Martens, ik onderschrijf uw stelling, maar we moeten ook kijken naar de efficiëntie. Ik verwijs naar een antwoord op een parlementaire vraag over de klimaatwijken. Mediatiek is het een schitterend project, maar de kostprijs van de reductie bedraagt 659 euro per ton CO₂. Op de beurs schommelt de prijs op dit moment tussen 25 en 30 euro.

We zijn voor goede doelstellingen, maar ze moeten op een efficiënte manier worden ingevuld. Een aantal elementen waar we kritiek op hebben, werden enkele jaren geleden ingevoerd door andere ministers.

De heer Bart Martens: Mijnheer Decaluwe, efficiëntie is één zaak, maar er zijn nog andere elementen zoals sensibilisering, educatie en draagvlakverbreding. Daarvan zijn de resultaten niet direct meetbaar, maar daarom zijn ze niet minder belangrijk.

Inzake energiebesparing zijn wij voorstander van de oprichting van gemeentelijke autonome energiebesparingsbedrijven. We komen uit een tijd waarin gemeenten energieproductiebedrijven oprichtten. Ondertussen werd deze activiteit volledig geliberaliseerd en overgelaten aan de privé-markt. Wij vinden dat gemeentebesturen de taak hebben om burgers te helpen bij energiebesparing en om voor het eigen gebouwenpatrimonium de economisch rendabele energiebesparingsmaatregelen te nemen.

Een autonoom gemeentelijk energiebesparingsbedrijf moet wat ons betreft niet alleen een energiedoorlichting maken van heel het gemeentelijk gebouwenpatrimonium, maar zou ook een gratis energieaudit moeten aanbieden aan elk Vlaams gezin

dat daarin is geïnteresseerd. Op die manier worden de energieverliezen in kaart gebracht en krijgt elke burger die het wil, een beeld van de mogelijke energiebesparende maatregelen, met de respectieve terugverdientijd.

Het is niet omdat het energiebesparingspotentieel in beeld werd gebracht dat het ook wordt gerealiseerd. Niet elk gezin heeft enkele duizenden euro's opzij liggen om het dak te laten isoleren of om een condensatietel te plaatsen. Daarom vinden we dat burgers die willen investeren in rendabele maatregelen, geholpen moeten worden. Op die manier kunnen ook burgers met koopkrachtproblemen, die het sowieso moeilijk hebben om de eindjes aan elkaar te knopen, investeren in energiebesparing. Dat kan door goedkope of bijna renteloze leningen te verstrekken. Het federale fonds ter reductie van de globale energiekost werd opgericht om dergelijke goedkope leningen te kunnen verstrekken. Een gemeentelijk autonoom energiebesparingsbedrijf kan een extra inspanning leveren om ervoor te zorgen dat de rendabele mogelijkheden inzake energiebesparing ook werkelijk worden waargemaakt.

Het gemeentelijk autonoom energiebesparingsbedrijf kan ook optreden als derde betaler, die zelf de investeringen uitvoert, de energiefactuur van het gezin of het bedrijf voor 10 tot 15 jaar overneemt en zich laat terugbetalen met de besparingen die op de energiefactuur worden gerealiseerd.

U hoort het, mijnheer de minister, wat energiebesparing betreft, hebben wij een aantal concrete voorstellen om verder te gaan dan wat momenteel gebeurt en om het enorme besparingspotentieel niet te laten liggen.

Ik kom tot de prijs. Hier is al verschillende keren gezegd, ondermeer door de heer Decaluwe, dat een proactief scenario veel geld zal kosten. Het is inderdaad zo dat de productiekost van stroom uit hernieuwbare bronnen en uit warmtekrachtkoppeling momenteel hoger ligt dan de productiekost uit conventionele bronnen. De maatschappelijke kost is al wat anders. Als we de milieuschadeprijs zouden doorrekenen die de klassieke centrales veroorzaken, dan zijn hernieuwbare bronnen vandaag zeker al concurrentieel met klassieke centrales.

Zelfs de productiekost van hernieuwbare energiebronnen zal in de toekomst lager komen te liggen dan die van conventionele bronnen, niet alleen

omdat de conventionele bronnen zich baseren op eindige voorraden die door de schaarste op de internationale markt hun prijzen alleen maar zien stijgen maar ook omdat in de sector van de hernieuwbare energie nog een enorm innovatiepotentieel ligt. Dat heeft er tot op vandaag voor gezorgd dat stroom uit windmolens 80 percent goedkoper is dan de eerste windmolens die werden gebouwd in het begin van de jaren tachtig. Dat innovatiepotentieel en de schaaffecten zorgen ervoor dat bij elke verdubbeling van het geïnstalleerde vermogen de kostprijs van een opgewekt kilowattuur door windmolens met 15 percent daalt en bij fotovoltaïsche cellen zelfs met 20 percent. Dat innovatiepotentieel zorgt ervoor dat een windmolen van vandaag 100 keer meer vermogend is dan zijn voorgangers uit de jaren tachtig. De wieken van de molens die geplaatst zullen worden in de Noordzee, zullen een diameter beschrijven die zo groot is als een voetbalveld.

Die technologische ontwikkeling gaat zeer snel, deze boot mogen we niet missen. Het is zoals Geert Palmers van 3E op de hoorzitting zei: de vraag is niet of hernieuwbare energie zal leiden tot grootschalige commerciële toepassingen, de vraag is of Vlaanderen in die ontwikkeling een plaats zal innemen. Daarom is het niet verkeerd om een 'infant industry', waarvoor nog een enorm innovatiepotentieel ligt, overheidsmiddelen toe te steken. Men kan er alleen maar voor zorgen dat ook onze bedrijven in die sector de nodige positie uitbouwen die hen naderhand enorme exportkansen en mogelijkheden zal geven op de internationale markt.

Als we zien dat van alle satellieten die rond onze aarde zweven, de fotovoltaïsche cellen geproduceerd zijn met materialen van Umicore, als we weten dat straks een bedrijf als Dredging op de Thorntonbank, 27 kilometer van de kust, op 10 tot 20 meter diepte, windmolens gaat bouwen in een situatie die nog nergens op de wereld is vertoond, gaat dat om innovatiebeleid. Straks kan Dredging met die opgebouwde referenties heel de wereld veroveren en overal in de wereld, in plaats van vliegvelden op zee, molens op zee bouwen.

Deze weg moeten we volgen. We moeten hernieuwbare energie niet alleen promoten omdat het sympathiek is, we moeten het niet alleen promoten omdat het goed is voor het milieu, we moeten het ook promoten omdat het innovatie- en toekomstgericht is. Toekomstige problemen zullen niet worden opgelost door de technologie van het verleden, zoals kern-

energie er een is, maar met toekomstgerichte technologie die de tand des tijds zal kunnen doorstaan en nog zal functioneren als alle eindige energievoorraan op zijn.

We willen uiteraard de consument niet opzadelen met nog hogere stroomprijzen dan die die vandaag van toepassing zijn. We moeten dus zoeken naar mogelijkheden om de prijs te drukken. Ook wat dat betreft is het rapport van McKinsey leerrijk. Dat heeft ons voorgerekend dat er 127 miljoen euro monopoliewinsten zijn die kunnen afgeknabbeld worden als het Electrabelmonopolie zou worden aangevreten. Die 127 miljoen euro is te rapen in de productie. Veel belangrijker is het besparingspotentieel op het vlak van transport en vooral distributie, dat volgens McKinsey een besparing zou kunnen opleveren van meer dan 1 miljard euro.

Ik begrijp dat dit potentieel niet volledig valt waar te maken zonder dat dit leidt tot sociale dumping, waarbij bepaalde activiteiten van de netbeheerders worden uitbesteed aan firma's met een veel zwakker sociaal statuut. Ik begrijp dat dit ook niet volledig te realiseren zal zijn, willen we de kwaliteit van onze netten op peil houden. Toch ligt minstens een deel van dit besparingspotentieel voor het oprapen.

Mijnheer de minister, we moeten dan ook grondig nadenken over een verdere fusie van de distributienetbeheerders. U weet dat de zuivere intercommunales hebben aangekondigd hun operationele activiteiten te zullen bundelen. In de gemengde sector is er nu één unieke operator. We zouden echter ook verder kunnen gaan en komen tot een fusie van de gemengde distributienetbeheerders.

Mevrouw Christine Vanderveeren, de voorzitter van de federale regulator, de CREG, heeft op een vraag van mij tijdens een hoorzitting in de Senaat geantwoord dat, wat haar betrof en volgens de handboeken, een landschap met drie tot vier netbeheerders ideaal is. Dan wordt maximaal gebruik gemaakt van de schaalvoordelen, maar wordt er toch nog voorzien in de mogelijkheid tot benchmarking tussen de verscheidene spelers. Als zowel de zuivere als de gemengde intercommunales in Vlaanderen fuseren en er is nog een netbeheerder in Brussel en een paar in Wallonië, dan zullen we die situatie hebben bereikt. Dan kunnen we aan maatstafvergelijking blijven doen en onredelijke kosten schrappen en er tegelijk voor zorgen dat het beheer van het distributienet efficiënter kan verlopen.

Twee weken geleden is er een studie verschenen over de werking van een aantal intercommunales in ons

land, waaruit is gebleken dat er minstens sprake is van geldverspilling. Sommige raden van bestuur van sommige intercommunales nemen werkelijk parlementaire allures aan. Er zijn intercommunales in België die meer beheerders hebben dan er parlementsleden zijn in dit halfroond. Mochten die dan nog maatwerk leveren en een lokale invulling geven aan hun activiteiten, bijvoorbeeld door energiebesparingsmaatregelen toegesneden op het gemeentelijke patrimonium, dan heeft het nog zin om al die gemeentemandarissen die naast een schepenambt hebben gegrepen, als troostprijs een zitje in een intercommunale te geven. Dat is vandaag echter niet het geval. Het beleid van de gemengde intercommunales wordt bepaald door Electrabel en is eenheidsworst.

De heer Jan Peumans: Mijnheer de voorzitter, ik veronderstel dat de heer Martens het heeft over een Waalse intercommunale. Ik ben zes jaar voorzitter geweest van Pligas. Drie jaar zaten we onder de knoet van Electrabel en drie jaar was het een zuivere, maagdelijke intercommunale. Ik kreeg toen als voorzitter 60.000 frank per jaar. De intercommunale had een omzet van ongeveer 1,5 miljard frank. Als u het hebt over intercommunales, moet u ze bij naam noemen. Een aantal intercommunales wordt heel goed bestuurd.

U zegt dat we moeten komen tot drie of vier distributienetbeheerders. De realiteit in België is, mee dankzij uw partij, dat Electrabel er in 80 percent van de gevallen allang de plak zwaait en bepaalt hoe de intercommunales al dan niet mogen werken. De gemeenten hebben zagezegd inspraak via die raden van bestuur, maar u weet net zo goed als ik hoe dat werkt. De vergaderingen van de raden van bestuur duren nooit langer dan drie kwartier, en uiteindelijk bepaalt Electrabel wat er gebeurt. Eigenlijk is er dus al een distributienetbeheerder in de vorm van Electrabel, met de aandelen die dit bedrijf heeft in al die gemengde intercommunales.

De heer Bart Martens: Dat is inderdaad jammer. Ik ben het volledig met u eens. Het standpunt van mijn fractie is dat het decreet betreffende de intergemeentelijke samenwerking volledig moet worden uitgevoerd, zodat we kunnen komen tot volledig zuivere intercommunales.

De heer Jan Peumans: Tegen 2017.

De heer Bart Martens: Inderdaad, tegen 2017. We zijn op weg. U zult zich herinneren dat ik op deze tribune sterk heb gepleit voor het terugdringen van het aandeel van Electrabel in het netbeheer, tot onder de blokkeringsminderheid. De middelen

van de verkoop van de Electrabel aandelen zouden vooral daartoe moeten worden aangewend. Dat is trouwens bevestigd in een actualiteitsmotie die in dit parlement werd goedgekeurd. Het staat trouwens ook opnieuw in het vandaag voorliggende voorstel van resolutie. We vragen namelijk dat de aanbevelingen van de algemene raad van de CREG over de ontvlechting van de activiteiten van productie, transport, distributie en levering volledig zou worden waargemaakt, en dat de activiteiten van producenten en leveranciers in het beheer van de netten tot onder die blokkeringsminderheid zouden worden teruggedrongen.

Ik kom tot een laatste punt over het drukken van de prijs. Enkele sprekers hebben gefulmineerd tegen de heffingen ten taksen. De studie van McKinsey leert dat het niveau van heffingen en taksen bij ons niet hoger ligt dan in de buurlanden. Dat betekent echter niet dat ze niet naar beneden kunnen. We kunnen daar dus wel aan werken.

Onze partij stelt voor de heffingen en taksen op het transport en de levering van stroom te vervangen door de zogenaamde mottenballentaks, een heffing op verouderde centrales van meer dan twintig jaar oud, waar Electrabel nu enorme windfall profits mee boekt. Die windfall profits, die nu tot meer dan een miljard euro per jaar belopen, kunnen worden afgeroomd in de plaats van heffingen en taksen die nu prijsbepalend werken en bovenop de stroomprijs komen. Daarmee kunnen we de stroomprijs in Vlaanderen met ten minste 5 percent verminderen.

Kortom, het moet mogelijk zijn zonder kernenergie en zonder ons te verlaten op oude oplossingen voor nieuwe problemen, te komen tot een energievoorziening op basis van schone productie, die betaalbaar is en zeker. (*Applaus bij sp-a-spirit en Groen!*)

De voorzitter: De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, vandaag liggen er twee voorstellen van resolutie voor, die zijn totstandgekomen na de hoorzittingen en het debat in de commissie. Ik wens dat debat van de commissie, waarnaar vandaag al veel is verwezen, niet opnieuw te voeren, en concentreer me liever op de twee voorstellen van resolutie. Daarmee wil ik benadrukken dat we ons hebben laten inspireren door de hoorzittingen, die ons immers hebben geleerd hoe belangrijk het is energie veel ruimer te zien dan louter het aspect elektriciteit.

Elektriciteit is verantwoordelijk voor 20 percent van onze CO₂-uitstoot. Ook op die andere 80 percent

moeten we een visie ontwikkelen. Ook daarvoor moet een beleid worden uitgestippeld. Als we echt onze afhankelijkheid van olie willen reduceren, dan moeten we er rekening mee houden dat het beleid ten aanzien van elektriciteit daar geen impact op heeft, aangezien we in ons land geen olie gebruiken om elektriciteit op te wekken.

De uitdagingen van het energieprobleem vragen dus een veel ruimere benadering dan de antwoorden die kernenergie pretendeert te geven. Enkele weken geleden las ik in een folder van de Waalse minister voor Energie, een cdH-minister, dat we dringend een ander energiebeleid moeten ontwikkelen omdat er, op het huidige gebruiksniveau, nog slechts voor 30 jaar uranium voorhanden is. Ik heb me tot hiertoe altijd gebaseerd op de gegevens van het Uraniuminstituut, dat spreekt van 40 tot 50 jaar.

Deze voorspellingen gaan uit van het huidige gebruiksniveau. Als we dan nog een boom van kerncentrales krijgen – en ik bedoel geen boom zoals in Tsjernobyl, maar een toename van het aantal kerncentrales, die zich zogenaamd in China zou voordoen, terwijl ook de Verenigde Staten voor nieuwe kerncentrales zouden gaan – dan zal die hoeveelheid uranium geen 30 jaar meer meegaan, maar binnen 10 tot 15 jaar al op zijn. (*Opmerkingen van de heer Carl Decaluwe*)

En het Uraniuminstituut is zeker geen groene instelling.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Mijnheer Glorieux, ik heb erop gewezen dat er zich ook op het gebied van kernenergie evoluties voordoen. Ik geloof in die evoluties, zowel op het gebied van warmtekrachtkoppeling als op het gebied van kernenergie. We kunnen nu maar 1 percent van de uraniumertsen gebruiken. Als we de voorraden echter volledig kunnen benutten, dan hebben we het niet meer over 30 tot 40 jaar, maar meteen over 400 tot 500 jaar.

We moeten sowieso overstappen op serieuze alternatieven voor eender wat, want elke energiebron is eindig.

De heer Eloi Glorieux: Mijnheer Van Dijck, van het huidige uraniumerts wordt niet 1 percent, maar slecht 0,7 percent splijtbaar uranium-235-isotoop verrijkt om gebruikt te worden in onze kerncentrales. Het percentage kan inderdaad worden opgedreven, maar doordat het uraniumerts schaarser wordt, zal moeten worden overgeschakeld op minder rijk uraniumerts waarvoor het verrijgingsproces nog inten-

ser is. Het gevolg daarvan is dat voor de verrijking veel meer energie nodig zal zijn en dat er veel meer CO₂-uitstoot zal zijn dan vandaag.

In theorie klopt het dat er heel veel werkbare technieken zijn. Zo kan bijvoorbeeld ook uit zeewater uranium worden gewonnen. Die hoeveelheden zijn echter zo klein dat de winning in de praktijk enorm veel energie zou kosten. Dit alternatief zal nooit een waardige optie zijn om de uraniumbevoorrading van kerncentrales op lange termijn veilig te stellen. Ondanks de technologische mogelijkheden, is dit zeker geen optie om de levensvatbaarheid van kernenergie in de toekomst veilig te stellen.

De voorzitter: De heer Strackx heeft het woord.

De heer Felix Strackx: Mijnheer Glorieux, ik stel voor dat u dringend op missie naar China vertrekt, want de mensen daar zijn van plan om enorme bedragen te investeren in nieuwe kerncentrales. Blijkbaar weten ze niet dat tegen de tijd dat de centrales af zullen zijn, ze zonder uranium zullen zitten. Ik stel dus voor dat u naar ginder gaat om de mensen op de hoogte te brengen, want anders zullen ze een volledig verkeerde investering doen. *(Applaus en gelach bij het Vlaams Belang)*

De heer Eloi Glorieux: Mijnheer Strackx, handelsmissies naar China, een dictatuur, laat ik over aan uw partijgenote, mevrouw Morel. *(Opmerkingen van het Vlaams Belang)*

Er is een groot verschil tussen plannen en voorstellen over kerncentrales en concrete reactororders. Natuurlijk is er in China een – voornamelijk westerse – nucleaire lobby die niets liever zou willen dan een massa nieuwe kerncentrales bouwen in dat land, maar toont u mij eens de concrete reactororders. In de VS duikt het verhaal over nieuwe kernreactoren jaarlijks op, maar de laatste reactor die werd besteld en daadwerkelijk werd gebouwd in de VS, dateert van 1973. Sindsdien zijn er inderdaad nieuwe plannen geweest voor de bouw van een nieuwe kerncentrale maar een concrete reactororder die moet leiden tot de bouw van een reactor, is er niet.

De uitdagingen waar we voor staan, zijn veel ruimer dan die waarop kernenergie beweert een antwoord te geven. Uit de hoorzittingen bleek heel duidelijk dat er in Vlaanderen een heel grote achterstand is en een heel groot onaangeroerd potentieel op het vlak van rationeel energiegebruik, hernieuwbare energie en warmtekrachtkoppeling. Het antwoord op het slui-

ten van onze kerncentrales luidt niet ‘gas, gas, gas, gas’, maar wel de trias van rationeel energiegebruik en dus het terugdringen van onze energievraag, hernieuwbare energie – want op dat vlak is er nog een heel groot onaangeroerd potentieel – en warmtekrachtkoppeling – want op dat vlak is er nog een veel groter onaangeroerd potentieel. *(Opmerkingen van de heer Carl Decaluwe)*

Mijnheer Decaluwe, onze 5 jaar regeringsdeelname zijn we begonnen na een periode waarin uw partij langer aan de macht is geweest dan de Communistische Partij in de Sovjetunie. Op 5 jaar tijd hebben we inderdaad niet alles kunnen rechtzetten wat u in de voorafgaande periode hebt scheefgetrokken. We hebben inderdaad heel veel op de sporen gezet. Trouwens, minister Peeters zegt constant dat we hem niet moeten verwijten dat hij geen nieuw energiebeleid heeft omdat hij heel veel werk heeft met het uitvoeren van al wat paars-groen op de sporen heeft gezet.

Dat betekent dat paars-groen wel degelijk heel wat initiatieven heeft genomen. Die zijn nu echter stilgevallen. Er komen geen nieuwe initiatieven meer. *(Opmerkingen van de heer Carl Decaluwe)*

Er liggen twee voorstellen van resolutie op de banken. Het voorstel van resolutie van de meerderheid mist een ernstig gebrek aan visie. Als ik de sprekers van de meerderheid bezig hoor, vind ik dat normaal, want er is geen eensgezindheid. Er zijn grote meningsverschillen binnen deze coalitie. Die meningsverschillen leiden tot een non-beleid inzake energie.

Met dat gebrek aan visie bedoel ik dat het voorstel van resolutie absoluut niet prijsgeeft wat de meerderheid voorstelt voor de toekomstige energievoorziening van Vlaanderen. Daar gaat het toch over? De heer Decaluwe en de heer Martens hebben wel voorstellen gedaan, maar dat zijn totaal verschillende ideeën.

In punt 1 vraagt de meerderheid dat de regering zich blijft inspannen om de doelstellingen van het regeerakkoord inzake rationeel energiegebruik, hernieuwbare energie en warmtekrachtkoppeling te realiseren. Dat lijkt me evident. Het is echter duidelijk dat die doelstellingen, als ze al gehaald worden, verre van voldoende zijn om de uitdagingen op het vlak van energie- en klimaatbeleid aan te gaan. Wat nu op de sporen staat, zal zeker niet de noodzakelijke energierevolutie tot stand brengen.

In punt 2 vindt de meerderheid dat rationeel energiegebruik absolute voorrang moet krijgen. De heer Decaluwe zei het zo: liever een uitgespaard kilowattuur dan een groen. Tot zover ben ik het met u eens. Maar wat komt er daarna? U wilt eerst energiebesparing. Wilt u daarna fossiele centrales en kerncentrales? Komt de groene energie dan op de laatste plaats? Natuurlijk komt er een mix van fossiele centrales, vooral gas en WKK, en van groene stroom. U moet prioriteiten vastleggen in het beleid. U moet bepalen waar u naartoe wilt en welke maatregelen u daartoe gaat nemen. Dat ontbreekt, grotendeels omdat de toekomstvisie zelf ontbreekt.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer Glorieux, ik heb een voorbeeld gegeven met cijfers. De WKK zit daarin. We hebben nog altijd een tekort van 23 terawattuur.

De heer Eloi Glorieux: McKinsey zegt dat ze vergeten zijn de WKK mee te tellen. We weten allemaal dat u uw inspiratie haalt bij McKinsey.

De heer Carl Decaluwe: Neen! Neen, dat klopt niet! Het is niet McKinsey!

De heer Eloi Glorieux: Punt 3 van het voorstel van resolutie van de meerderheid zegt dat ook andere sectoren tot een rationeel energiebeleid moeten komen. Dat kan ik volmondig onderschrijven. Ik zit dan ook vol ongeduld te wachten op de wijze waarop deze regering die 365 aanbevelingen van de klimaatconferentie gaat implementeren. Dat wordt stiltesaan tijd. We zijn intussen alweer een half jaar verder. Ik heb begrepen dat de minister net overleg heeft gepleegd met de verschillende partners. Volgens sommige partners roept u hen samen om de schijn te wekken dat u er nog mee bezig bent, maar zij wachten gewoonweg op de uitvoering. De uitvoering is van belang! De concrete overname van de aanbevelingen moet nu gebeuren! Op dat vlak blijven wij op onze honger zitten. Er komt niets.

In punt 6 van het voorstel van resolutie van de meerderheid wordt aan de Vlaamse Regering gevraagd om er bij de federale regering op aan te dringen een beleid te voeren dat energiebesparing ondersteunt. Er wordt ook gevraagd dat er productiecapaciteit zou worden geveld. Tot nader order is energiebesparing nog altijd een Vlaamse bevoegdheid. Wat het veilen van de productiecapaciteit betreft, vraag ik me af waarom sp.a en de VLD zich in het federale

parlement niet inzetten om die te realiseren. Minister Verwilghen moet enkel de genomen beslissingen uitvoeren. Die beslissingen zijn al lang genomen. Hij voert ze alleen niet uit.

Punt 7 werd blijkbaar ingeschreven om de pro-nucleaire vertegenwoordigers binnen de meerderheid te plezieren. Daarin staat dat er bij de federale regering moet worden aangedrongen om de gevolgen van de kernuitstap in kaart te brengen teneinde de energievoorzieningszekerheid te garanderen.

Voor alle duidelijkheid, collega's, het licht zal in 2015 niet uitgaan. In 2015 stappen we, jammer genoeg, nog niet uit de kernenergie. Het is jammer dat de heer van den Abeelen hier weer niet aanwezig is. Hij zou het een en het ander kunnen leren. Daarnet zei hij dat we in 2015 uit de kernenergie stappen. Dat is niet zo. Drie van de zeven reactoren worden in 2015 gedesactiveerd. Het gaat dan nog om de drie kleinste reactoren.

Zoals de heer Martens op een treffelijke manier heeft gezegd, staat er ondertussen al meer vervangende capaciteit op het vlak van hernieuwbare energie, op het vlak van warmtekrachtkoppeling, op het vlak van STEG-centrales op stapel dan dat er in 2015 aan capaciteit via kerncentrales verdwijnt. Het gaat niet om plannen maar wel om concrete orders en bestellingen. Geloof me, collega's, zeggen dat in 2015 het licht uitgaat, is een fabel. Dat is heus niet het geval. Ik verwijs daarbij ook naar het overgrote deel van de Europese landen. Het merendeel van de Europese lidstaten maakt geen gebruik van kernenergie.

Bovendien is de bevoorradingszekerheid geregeld in de wet van 29 april 1999 op de organisatie van de elektriciteits- en gasmarkt. Daarenboven is het de taak van de CREG om erover te waken dat er tijdig initiatieven worden ontplooid om eventuele bevoorradingsproblemen in 2015 of 2025 te voorkomen. De CREG is daar dagelijks mee bezig. De CREG zorgt voor een dagelijkse monitoring. Ik heb nog geen enkel signaal van de CREG opgevangen waarin wordt gesteld dat we in de problemen zullen geraken, wel integendeel.

Als u zegt dat er moet worden gezorgd voor een echt goede monitoring en analyse, dan antwoord ik daarop dat dit nu al dagelijks gebeurt. Dat is de taak van de CREG.

Het voorstel van resolutie van de meerderheid is wolfig en geeft geen duidelijke visie over de weg die we

willen volgen voor de energievoorziening in Vlaanderen. Dat is ook logisch. De verdeeldheid binnen de meerheid leidt tot een non-beleid.

Ik ga nu over tot het ander voorstel van resolutie, dat werd ingediend door Groen! Daarin wordt gepleit om een doorgedreven beleid te voeren inzake het grote onaangeroerde potentieel op het vlak van rationeel energiegebruik, hernieuwbare energiebronnen en warmtekrachtkoppeling. Daar is nog heel weinig voor gedaan. Ik volg de heer Martens als hij zegt dat zijn fractie minister Peeters zal aansporen om meer werk te maken van rationeel energiegebruik en energiebesparing. Wat dat betreft, zullen we zeker een progressief front kunnen vormen. Ons land is toe aan een inhaalbeweging.

Daarom is het belangrijk dat er ambitieuze doelstellingen naar voren worden geschoven. Dat betekent echter niet de groenestroomdoelstelling in 2015 naar 12 percent optrekken want dat zullen we hoe dan ook halen. Als we alles op zijn beloop laten, dan halen we dat percentage in 2015. Dat is niet ambitieus en niet wat we nodig hebben. We moeten een inhaalbeweging doen en extra maatregelen nemen die verder gaan. De sector heeft toekomstperspectieven op langere termijn nodig. Dat betekent niet 2015, maar 2020. Geef die mensen duidelijke en ambitieuze doelstellingen die verder reiken dan wat we hoe dan ook zullen halen tegen 2015.

Wat de extra inspanningen voor rationeel energiegebruik betreft, staat in ons voorstel van resolutie dat de jaarlijkse primaire energiebesparingsdoelstelling van 1 percent dringend moet worden opgetrokken, minstens tot 3 percent. Die 1 percent wordt met de vingers in de neus gehaald, mede dankzij de spaarlampenactie die de minister in de goede richting heeft bijgestuurd. Die richting bedoelde Groen! – destijds Agalev – in de oorspronkelijke resolutie. Het gevolg is een wezenlijk potentieel aan energiebesparing. Het betekent dat er een nog veel groter potentieel is dat rendabel is en dat gemakkelijk zou kunnen worden gehaald. Wat hernieuwbare energie betreft, is het duidelijk dat met het huidige beleid we de doelstelling van 6 percent in 2010 halen. We mogen daar echter niet tevreden mee zijn. Als we het kunnen halen met business as usual, dan moeten we een tandje bijsteken. De heer Decaluwe heeft daar net zelf gezegd dat onze ministers slim genoeg zijn en dat ze een tandje zullen bijsteken als ze merken dat de doelstellingen worden gehaald. Wel, dit is nu het geval. Volgens de studie die de administratie bij VITO heeft besteld, halen we de doelstelling tegen

2010. Ik vraag dan ook om dat op te trekken en extra inspanningen te leveren.

Er zijn ook op langere termijn perspectieven en doelstellingen nodig, niet alleen voor groene stroom, maar ook voor groene warmte. Tot nu toe zijn er enkel doelstellingen voor WKK vastgelegd tot 2012. Volgens de eerdergenoemde studie zullen we de doelstelling niet halen met een business as usual. Wat betreft WKK, hebben we niet alleen een enorme achterstand ten opzichte van andere landen, maar we zullen op de koop toe de zwakke doelstelling niet eens halen.

Collega's, biobrandstoffen zijn ook een hot item dat vaak in het nieuws komt. Het is belangrijk dat er duidelijke normen komen voor echt duurzame biobrandstoffen, want biobrandstoffen en biobrandstoffen zijn twee verschillende zaken. Premier Verhofstadt heeft na zijn reis in de VS verkondigd dat hij fantastische dingen had gerealiseerd. Cargill zou een grote biomassacentrale in de Gentse haven bouwen. Dat bedrijf kapt hectaren Amazonewoud om soja te telen en zet de oorspronkelijke bewoners in als slaven. Dat is niet de biobrandstof waar we gebruik van moeten maken. Er moeten dringend maatregelen worden genomen om echt duurzame biobrandstoffen van de grond te krijgen.

Ten slotte pleiten we in onze resolutie voor een voorbeeldrol van de Vlaamse overheid. De Vlaamse overheid verbruikt het equivalent van wat 50.000 gezinnen verbruiken. Dat is veel. We pleiten er daarom voor dat de Vlaamse overheid voor een groene of minstens toch voor een groenere stroomleverancier kiest. We moeten de productie van groene stroom stimuleren, maar ook de vraag ernaar. Als de vraag toeneemt, zullen de producenten daarop inspelen. Dat zal toestanden vermijden zoals de aankondiging van Electrabel dat het bedrijf 100 miljoen euro zal investeren in de stroomgenerator van een kernreactor die in 2015 dicht moet. Met hetzelfde geld zou men een WKK-installatie van 140 megawatt of 50 windturbines van 2 megawatt kunnen bouwen. Gezien de langere levensduur van die hernieuwbare energiebronnen zou dat voor veel meer energie zorgen.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Op het eerste gezicht heb ik veel sympathie voor de stelling dat de overheid een voorbeeldfunctie heeft en moet overgaan tot de aankoop van groene stroom. Wel is het zo dat vandaag

de keuze wordt gemaakt om de productie en niet de vraag te stimuleren. Hoe kunt u voorkomen dat een groen aankoopbeleid van de overheid leidt tot de aankoop van groene stroom die in het buitenland wordt geproduceerd, bijvoorbeeld door stroom in grote waterkrachtcentrales van EDF? U weet dat die productie vanuit ecologische hoek wordt gecontesteerd. En hoe kunt u voorkomen dat de leveranciers die op ons grondgebied actief zijn het stroompakket dat ze aan de burgers leveren verder zullen 'vergrijzen' en het groene gedeelte van hun leveringen, zoals dat in de standaardcontracten is bepaald, er zullen uithalen en die groene stroom aan de overheid zullen leveren?

De heer Eloi Glorieux: Ik vind het eigenaardig dat u blijkbaar van mening bent dat het beter is voor de groenestroomproductie als de overheid geen groene stroom aankoopt.

De heer Bart Martens: Ik heb dat niet gezegd.

De heer Eloi Glorieux: Men kan in de gunningsvoorwaarden laten opnemen aan welke voorwaarden de groene stroom moet voldoen. Men kan bepalen dat groene stroom uit grote waterkrachtcentrales niet kan. In het voorstel van resolutie dat u enkele maanden geleden jammer genoeg hebt weggestemd, stond dat we een stroomleverancier moeten kiezen die ervoor zorgt dat zijn stroom voor 25 percent uit groene stroom of uit WKK-stroom bestaat. Dat is in België perfect haalbaar, en dat brengt de levering van groene stroom aan de burger niet in het gedrang. Grote stroomleveranciers op de Belgische markt hebben me verzekerd dat dit kan.

Het is vandaag natuurlijk nog niet mogelijk om het volledige verbruik van de overheid door groene stroom te laten dekken, maar om groene stroom vragen zal een grote stimulans zijn voor de producenten om werk te maken van de groenestroomproductie. Zo'n vraag kan Electrabel overhalen om die 100 miljoen euro niet te investeren in de vervanging van een stroomgenerator van een oubollige kernreactor, maar om windturbines of een nieuwe WWK-installatie te bouwen.

De heer Decaluwe zei zonet: 'Wij zullen de resolutie van Groen! niet goedkeuren, want daarin wordt gesteld een rendabel potentieel aan hernieuwbare energie te realiseren en hernieuwbare energie is niet rendabel'.

Mijnheer Decaluwe, als we alle externe kosten van kernenergie en van fossiele energie daadwerkelijk

inbrengen bij de berekening van de kilowattuurprijs, dan zouden we een totaal ander beeld krijgen. In Duitsland heeft een onderzoeksinstituut berekend dat de prijs voor kernenergie heel wat hoger zou liggen, indien alleen al maar de aansprakelijkheid zou worden ingebracht. Ik heb het over de aansprakelijkheid in geval van een ongeval, waarvan de operatoren van kerncentrales nu vrijgesteld zijn. U moet trouwens ook maar eens uw gewone individuele verzekeringspolissen bekijken, daarin staat in heel kleine lettertjes dat u niet verzekerd bent tegen nucleaire ongevallen, dus voor de schade als gevolg van radioactieve besmetting door een kernramp. De operatoren van kerncentrales zijn dus vrijgesteld van die aansprakelijkheid. Kerncentrales zijn wel veilig genoeg om in te planten in onze woonsteden, maar voor verzekeringsmaatschappijen zijn ze te risicovol om te verzekeren. Dat is een belangrijke vaststelling.

Collega's, ik roep iedereen op om het voorstel van resolutie van Groen! te steunen. In de uiteenzettingen van een aantal collega's heb ik gehoord dat ze het inhoudelijk absoluut niet eens zijn met ons voorstel. Ik heb daar respect voor. Ik heb ook gehoord, in het betoog van de heer Martens, dat hij daar wel volledig achter staat. Ik hoop dan ook, collega's van sp.a-spirit, dat we hier een progressief front kunnen vormen en dat jullie deze namiddag ons voorstel van resolutie zullen goedkeuren. (*Applaus bij Groen!*)

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik heb met heel veel belangstelling de hoorzittingen gevolgd in verband met de energievoorziening in Vlaanderen. Ik ga niet alles herhalen wat daar werd gezegd.

Iedereen zal natuurlijk heel benieuwd zijn naar het standpunt inzake kernenergie, maar ik verstop me daarvoor achter punt 7 van de resolutie. Mijnheer de fractieleider van Groen!, mijn persoonlijk standpunt is dat ik geen enkel probleem heb met een kernuitstap, maar dat is daarom nog niet het standpunt van mijn partij. Ik ben gelukkig lid van een partij waar iedereen nog altijd persoonlijke meningen mag hebben, wat niet van alle partijen kan worden gezegd, maar ik zeg niet over welke partij ik het heb. Punt 7 van het voorstel van resolutie zegt heel duidelijk: 'bij de federale regering aan te dringen op het in kaart brengen van de gevolgen van de kernuitstap'.

We zijn heel nieuwsgierig, mijnheer de voorzitter, naar de studie die federaal minister van Economie Verwilghen terzake zal afleveren. Vanmorgen heb ik

in de trein enkele kranten gelezen, mijnheer de voorzitter, en het viel me op dat er momenteel ontzettend veel verschijnt over energie. Op het Europese vlak is er allerlei aan het bewegen: de Italianen hebben interesse voor het pas aan Suez verkochte kroonjuweel Electrabel, ze hebben belangstelling om Suez eventueel te kopen. Indertijd hebben de Catalanen van de Gas Natural een bod willen doen op de Endesa, een van de grootste elektriciteitsproducenten in Frankrijk, en nu zijn de Duitsers aan de beurt. Met andere woorden: er zijn allerlei bewegingen bezig op de energiemarkt, die eigenlijk het hele verhaal van onze energie alleen nog maar ingewikkelder maken. De vraag is of we door al die fusieoperaties niet naar een systeem evolueren waarbij een paar bedrijven eigenlijk de hele energiemarkt controleren. Daar kunnen we ons natuurlijk ook vragen bij stellen, wat dat voor de toekomst betekent.

Tijdens de hoorzittingen hebben we het ook gehad over de beruchte liberalisering. Ik hoor hier voortdurend zeggen dat wij toch nog tot goedkopere stroom zullen komen. De vraag is of we, als gevolg van de duurdere olie, ooit nog wel goedkopere stroom zullen kunnen krijgen. Als burgemeester kan ik toch niet nalaten te zeggen dat door de liberalisering de intercommunales, of ze nu zuiver zijn of gemengd, werden uitgekleeft en dat hun rol nu heel duidelijk beperkt is geworden tot distributienetbeheerders. Ik stel vast, mijnheer de minister, dat er een dividendverlies is van 370 miljoen euro, waarvan we nu, na anderhalf jaar, nog altijd niet weten waar die centen eigenlijk naartoe zijn.

Ik heb daar al verschillende verhalen over gehoord, maar die 370 miljoen euro wordt niet gecompenseerd. Wat vroeger een melkkoe was voor de gemeenten, zal dat in de toekomst niet meer zijn.

In verband met energie is het belangrijk te vermelden dat Europa erop heeft aangedrongen dat monopolies zouden worden afgebroken. In België gaat het dan over Electrabel, dat in ons land nog steeds een monopolie heeft in de productie en de transmissie. Door alle operaties die er op dit ogenblik aan de gang zijn op de Europese elektriciteitsmarkt, dreigen we opnieuw te evolueren naar een oligopolie waarbinnen een paar groepen de hele markt controleren.

Mijnheer de voorzitter, het viWTA is een instelling van dit parlement en heeft een bijdrage geleverd door een aantal studies te maken over hernieuwbare energie in Vlaanderen, over bouwen, wonen en energie en over determinanten van huishoudelijk energie-

verbruik. Het viWTA heeft daarmee heel duidelijk bewezen dat het een ondersteunende rol kan vervullen in verband met de debatten die hier worden gevoerd. Daardoor kunnen we met kennis van zaken en in alle objectiviteit een aantal aspecten beoordelen.

Tijdens de hoorzitting hebben we zeer veel informatie gekregen. De stapel documenten is een halve meter hoog. Er is geen eenduidig antwoord gegeven op de vraag hoe we uiteindelijk onze energievoorziening moeten garanderen in de toekomst.

Mijnheer de voorzitter, ik zou willen pleiten voor de regionalisering van alles wat met energie te maken heeft. We zitten eigenlijk een beetje te wriemelen in de marge. Het is immers heel duidelijk dat de prijzenpolitiek moet worden geregionaliseerd.

De staatshervorming van 2007 komt dichterbij. Naar aanleiding van de regeringsonderhandelingen heeft de VREG in juni 2004 een memorandum overhandigd waarin heel duidelijk staat dat de ervaring leert dat de huidige bevoegdheidsverdeling tussen het federale en het regionale niveau niet logisch is en zelfs moeilijkheden in de hand werkt.

De ontkoppeling van de regelgeving met betrekking tot de marktwerking enerzijds en de tariefaangelegenheden anderzijds leiden tot een inefficiënte en incoherente regulering. In het VREG-memorandum wordt heel duidelijk gesteld dat Vlaanderen vragende partij is in verband met de distributietarieven en het transmissienet.

In de context van de visievorming binnen de partij is er een werkgroep actief. Er zijn natuurlijk veel meer elementen die meespelen dan degene die de VREG vermeldt.

De CREG werd opgericht in 1999 als federale regulator voor aangelegenheden die gelijke behandeling op federaal vlak behoeven wegens technische of economische ondeelbaarheid. Door de invoering van de euro is dat aspect veel minder relevant geworden. Het nationaal houden van de tariefpolitiek is door de feiten achterhaald.

Dit blijkt duidelijk uit de brieven van de distributienetbeheerders. In Vlaanderen en Wallonië gelden andere distributie- en transporttarieven.

Misschien hebben de voorgangers van de minister de liberalisering wat te vlug doorgevoerd. We hebben

het hier in de commissie al eerder over gehad. Afgezien van de tarievenproblematiek zouden nog andere materies aan de gewesten moeten worden toegewezen. Ik verwijs in dit verband naar de vier elementen van het energiedebat, te weten de productie, het transport, de distributie en de levering.

Wat de productie betreft, moet een indicatief programma worden opgesteld. Dit programma behandelt onder meer het bouwen van nieuwe installaties en het verlenen van domeinconcessies in zee. De CREG speelt op dit vlak een duidelijke rol.

Wat het transport betreft, beschikken we over een advies over het technisch reglement. Daarnaast gaat het hier over de goedkeuring van de transport- en transmissietarieven. Ik herinner me in dit verband een uitspraak van een gewezen voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers. Volgens hem mochten de autosnelwegen niet worden geregionaliseerd omdat de vrachtwagens dan in Wallonië onder lagere bruggen dan in Vlaanderen zouden moeten rijden. Volgens mij geldt dit argument hier niet. Alles kan perfect op het niveau van de Vlaamse overheid worden geregeld.

Wat de distributie betreft, is de VREG vragende partij.

De CREG heeft een aantal bevoegdheden op het vlak van de levering van stroom.

We moeten de lat veel hoger leggen. Dit is tijdens de hoorzittingen minder aan bod gekomen. We moeten verder gaan dan de doelstellingen in het Vlaamse regeerakkoord. We mogen evenwel de rol van de Europese overheid niet uit het oog verliezen. Bij het ontwikkelen van een Vlaams energiebeleid zal deze discussie opnieuw moeten worden gevoerd. De Europese energiepolitiek betreft het gebruik van nucleaire en van steenkoolcentrales. Ik vraag me af of het gebruik van steenkool niet weer ter sprake zal komen. Volgens mij vormt het gebruik van steenkool als het ware een cyclus. De Kyotonorm zal alleszins nog gedurende jaren de energiepolitiek beheersen.

De heer Decaluwe heeft naar de stabiliteit van bepaalde regimes verwezen. Het gaat echter niet alleen om landen als Rusland, Iran of Irak. Als we het over de uraniumwinningen hebben, komen weer andere regimes ter sprake. De vraag is of de invoer van energie met voldoende stabiliteit gepaard gaat. Aangezien we in een klein land leven, hebben we dat natuurlijk niet echt in de hand.

De bevoorradingszekerheid vormt het belangrijkste politieke aandachtspunt. Onze verbindingen met Frankrijk en Nederland zijn in dit verband zeer belangrijk. Dit blijkt ook uit de artikels die hierover zijn verschenen. Met Duitsland hebben we geen dergelijke verbinding. Wie de tarievenpolitiek in Europees verband bekijkt, merkt hoe belangrijk dergelijke verbindingen zijn. De Nederlanders zijn slimmer geweest en hebben een goede verbinding met Duitsland tot stand gebracht. Vlaanderen grenst nergens aan Duitsland. Indien we tot een regionalisering kunnen overgaan, moeten we op een of andere manier een verbinding met Duitsland weten te leggen. In verband met de prijssetting is dit van groot belang.

Het is voor een Vlaams energiebeleid zeer belangrijk onze kennis op een duidelijke manier te inventariseren en te beheren. We beschikken over goede instituten, zoals de VITO. Het SCK is momenteel in Mol, op exact dezelfde locatie als de VITO, gehuisvest. Ik zie niet in waarom het onmogelijk zou zijn het SCK te regionaliseren.

Ik hoop dat we het debat nog kunnen voeren, zeker met het oog op de onderhandelingen die in 2007 gevoerd zullen worden. Er vallen weinig argumenten in te brengen tegen een eenduidig Vlaams energiebeleid. Dat blijft niet beperkt tot het naar Vlaanderen overhevelen van de tarievenpolitiek: ook op het vlak van productie, transport, distributie en levering moet Vlaanderen een rol kunnen spelen.

Mijnheer Glorieux, in uw voorstel van resolutie staan een aantal zinvolle zaken. Als u ons voorstel van resolutie goed hebt gelezen, weet u dat de minister van Energie en zijn collega's heel veel werk zullen hebben als ze alle elementen ervan willen uitvoeren. Als de minister al dat werk de komende drie en een half jaar uitvoert, heeft hij zeer goed werk geleverd.

Ik denk dat in ons voorstel van resolutie zeer zinvolle zaken aan de regering worden gevraagd. Ik ben ervan overtuigd dat dat ook zal bijdragen tot een betere energiebevoorrading van Vlaanderen. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, collega's, negen maanden geleden vonden de eerste hoorzittingen over de energiebevoorrading van Vlaanderen plaats. Vandaag worden de twee voorliggende voorstellen van resolutie besproken. Ik denk dat de

hoorzittingen en deze discussie een serieuze bijdrage hebben geleverd om over het pingpongspel en over de fundi's langs de ene en de andere kant meer duidelijkheid te verschaffen. (*Opmerkingen van de heer Jos Stassen*)

De voorzitter: Mijnheer Stassen, dat is gemakkelijk te definiëren: al degenen die tegen het beleid van de minister zijn, zijn fundi's. (*Gelach*)

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, collega's, de hoorzittingen hebben zeker een bijdrage geleverd om de zaken te objectiveren en met kennis van zaken het debat te voeren. Het is mij toevertrouwd om tot een goed en uitvoerbaar beleid te komen, dat rekening houdt met realistische doelstellingen en ze ook realiseert. Dat is de kern van de zaak.

Ik ga niet uitgebreid in op de hoorzittingen, maar het uitgangspunt was en is de energievoorziening in Vlaanderen. Ik denk dat een eerste punt, waar iedereen het mee eens kan zijn, is dat energie en energievoorziening voor Vlaanderen van essentieel belang zijn, niet alleen voor de gezinnen en de bedrijven, maar voor heel de economie in Vlaanderen. Zonder energie kunnen we niet leven. Ook in de toekomst moeten we zeker zijn van de energievoorziening. Een eerste belangrijk element van het uitgangspunt is de gewaarborgde voorzieningszekerheid. Als we – terecht – stellen dat de levering voor de klant essentieel is, is het even belangrijk dat de bevoorrading van het land wordt gewaarborgd.

Mijnheer Peumans, we zitten met een situatie die – ik druk me voorzichtig uit – zeer ongelukkig is op het vlak van de bevoegdheden. De productiefaciliteiten en de importcapaciteit situeren zich op het federale niveau. Het Vlaamse niveau is bevoegd voor hernieuwbare energiebronnen en warmtekrachtkoppeling, maar een coherent beleid inzake energievoorziening is, door de verschillende bevoegdheden en invalshoeken, niet gemakkelijk en in bepaalde omstandigheden heel moeilijk.

Ik ga er ook vanuit dat iedereen in dit halfroond vindt dat we bij een volgende staatshervorming en bij besprekingen over bevoegdheden ervoor moeten zorgen dat de coherentie in het energiebeleid groter kan worden en dat de bevoegdheden in een hand of op een beleidsniveau komen.

Het is tevens evident dat we moeten komen tot een energiemix. Ik heb begrepen dat iedereen het daarmee eens is. We hebben te maken met de eindigheid

van de fossiele voorraden, olie, aardgas en uranium. Dat is geen argument tegen één van deze producten maar een argument voor een optimale en evenwichtige energiemix van aardgas, uranium en olie die de voorziening van energie veilig stelt voor de volgende jaren.

Ik wil even stilstaan, binnen de bevoegdheden waarover we beschikken, bij warmtekrachtkoppeling, rationeel energiegebruik en hernieuwbare energiebronnen. Het debat heeft gelukkig een en ander verduidelijkt en een aantal misverstanden uit de wereld geholpen.

De voorzitter: De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux: Mijnheer de minister, u zegt dat we moeten komen tot een mix van aardgas, steenkool, uranium enzovoort. Is dat een standpunt van de regering of is dat uw eigen standpunt? Dat zou impliceren dat deze regering zegt dat we voor de toekomst kernenergie open houden.

Minister Kris Peeters: Mijnheer Glorieux, u hebt zelf gezegd dat er tot 2015 geen enkel probleem is.

De heer Eloi Glorieux: De toekomst gaat voor u misschien tot 2015, maar in werkelijkheid veel verder. Is het een standpunt van de regering of van u, mijnheer de minister, dat we in de toekomst verder op uranium moeten betrouwen?

Minister Kris Peeters: Mijnheer Glorieux, u weet dat de Vlaamse Regering een en ondeelbaar is en dat het evident is dat we tot een mix moeten komen. U hebt dit zelf aangehaald alsook andere leden. Het probleem is dat we in 2015 met een federale beslissing worden geconfronteerd aangaande de kerncentrales. Daarover heb ik geen standpunt ingenomen en is er nog geen standpunt van de Vlaamse Regering. We moeten komen tot een energiemix en een elektriciteitsmix en daar moeten we constant zorg voor dragen. De eindigheid van een aantal fossiele brandstoffen is geen argument tegen een evenwichtige mix in de energievoorziening.

Ik was gekomen bij de warmtekrachtkoppeling, afgekort WKK. Voor alle duidelijkheid: WKK is geen hernieuwbare energiebron, maar een element van rationeel energiegebruik. Daarstraks is al aangehaald dat als we WKK in de plaats zouden stellen van olie, er een CO₂-besparing is, en als we WKK in de plaats stellen van bijvoorbeeld kernenergie, er meer CO₂-uitstoot is.

De heer Eloi Glorieux: Sorry, mijnheer de minister, u vergist zich. Als elektriciteit wordt opgewekt met een kerncentrale, is er enkel elektriciteit. Daarnaast heb je nog verwarming nodig die je opwekt met stookolie of wat dan ook. Een WKK-installatie die zowel de elektriciteit levert als de verwarming, zal minder CO₂ uitstoten dan elektriciteit van een kerncentrale en verwarming via stookolie, die dan nog nodig is. Zelfs in het geval dat een kerncentrale de elektriciteit zou leveren, betekent WKK een CO₂-winst.

Minister Kris Peeters: Ik wil alleen maar zeggen dat warmtekrachtkoppeling alles te maken heeft met rationeel energiegebruik en dat er voor warmtekrachtkoppeling hoofdzakelijk nog steeds aardgas nodig is. Ik ga ervan uit dat dit nog een hele tijd zo zal blijven. We moeten dus oppassen wanneer en hoe we warmtekrachtkoppeling gebruiken in het debat. We mogen het zeker niet misbruiken. Het gaat over rationeel energiegebruik, dat heel belangrijk is en waarop ik straks terugkom.

Ik wil ook even verduidelijken dat het bij de WKK van Sidmar niet gaat over 800 megawattuur, maar minder dan 400 megawattuur.

Het is erg belangrijk dat we de WKK-doelstellingen halen. Tegen 2010 moeten we het aandeel van 19 percent bereiken, zodat we met de hernieuwbare energiebronnen op 25 percent komen. De studie die al een paar maal werd geciteerd, geeft aan dat het mogelijk is tegen 2010 14 à 16 terawattuur te bereiken, wat goed is voor 27 à 30 percent van de Vlaamse stroomleveringen, of een besparing van 6 terawattuur primaire energie.

We hebben ook stappen gezet met betrekking tot de problematiek van de rechtszekerheid, die hier heel sterk aan bod is gekomen. Wat warmtekrachtkoppeling betreft, hebben we initiatieven genomen. De twee bestaande WKK-besluiten zijn samengevoegd. We hebben ervoor gezorgd dat de rechtszekerheid op het gebied van WKK voor de investeerders is toegevoegd en nog zal toenemen, zodat er een stabiel klimaat wordt geschapen.

Mijnheer Glorieux, wat de hernieuwbare energiebronnen betreft, hebt u verwezen naar de VITO-studie. U verklaarde dat ik niets nieuws heb gezegd wat de doelstellingen betreft. In 2003 en 2004 was er sprake van een aandeel van 1 à 1,5 percent. Eind 2006 zullen we erin slagen een aandeel van 3 percent te bereiken. Dat is een verdubbeling. Het regeerakkoord bepaalt dat we 6 percent moeten halen tegen

2010, dus opnieuw een verdubbeling. Ik verbind me ertoe tegen 2015 opnieuw een verdubbeling te bewerkstelligen, tot 12 percent. U zegt dat dit al in het BAU-scenario en de VITO-studie stond. Dan citeert u die studie verkeerd. In het BAU-scenario wordt gewag gemaakt van 10 percent en niet van 12 percent. Kijk het even na, mijnheer Glorieux. Wanneer u studies citeert, moet u ze correct citeren. Het is dus fout te stellen dat we geen ambities formuleren. Ik ben het eens met de heer Martens wanneer hij zegt dat het erg belangrijk is die doelstellingen te formuleren. We zullen de volgende maanden bekijken, ook aan de hand van het regeerakkoord, of we nog andere doelstellingen kunnen formuleren voor de periode na 2015. Ik sta er echter, met kennis van zaken, garant voor dat die verdubbeling tot 12 percent er komt tegen 2015. Het is verkeerd om de studie aan te halen om uw stelling te staven dat ik niets bijkomends doe.

Er is sprake van twee heel belangrijke hernieuwbare energiebronnen: biomassa en windkracht. Mijnheer Glorieux, ik wil de fotovoltatische cellen zeker niet vergeten. U weet dat we terzake een subsidiemechanisme in het leven hebben geroepen. We hebben het daar in de commissie over gehad. Er is natuurlijk de problematiek van de kostprijs. Bij de ontplooiingskansen ervan, zeker wat de CO₂-neutraliteit betreft, kunnen vragen worden gesteld.

Wat hernieuwbare energiebronnen betreft, kunnen en zullen de biomassa en de windkracht heel belangrijke bijdragen leveren om die ambitieuze doelstelling van 12 percent in 2015 te halen. We hebben het Actieplan Groene Stroom goedgekeurd, waarmee we terzake daadwerkelijk stappen zetten. Ik ga ze niet allemaal overlopen, maar er is sprake van heel concrete maatregelen die werden genomen of voort zullen worden genomen. Er is verwezen naar de twee omzendbrieven, één over de windmolens en de inplanting ervan, en een andere waarmee we begonnen zijn, om dit af te ronden.

Het betreft onder meer de mestverwerking. Die vormt weliswaar een belangrijk probleem in een ander dossier, maar kan ook in deze een bijdrage leveren.

We hebben een aantal bijkomende elementen. Zo wordt de minimumwaarde gegarandeerd, niet alleen decretaal, maar ook in de overeenkomst met de distributienetbeheerders. Deze doelstellingen zijn dan ook realistisch en ze kunnen worden gehaald dankzij de stimulans van de bijkomende heel concrete maat-

regelen. We zullen ten slotte ook nog het Vlarem-besluit aanpassen, zodat de bio-WKK-installaties gestimuleerd worden.

Hernieuwbare energiebronnen zijn belangrijk en we moeten er realistische doelstellingen voor formuleren. We mogen ons niet laten verleiden tot doelstellingen die zo idealistisch en hypothetisch zijn dat ze geen enkele geloofwaardigheid meer hebben.

Eveneens heel belangrijk is rationeel energiegebruik. Ik hoop dat de slagzin van de heer van den Abeelen 'Een niet geconsumeerd kilowattuur is te verkiezen boven een groen geproduceerd kilowattuur' een lang leven beschoren is. Als we in heel deze problematiek van energie iets kunnen doen, dan is het wel heel veel inzetten op rationeel energiegebruik. We kunnen en zullen daar bijkomende maatregelen voor nemen.

We hebben al een hele reeks maatregelen genomen, zowel ten aanzien van de ondernemingen, met het benchmark- en auditconvenant, en de onderwijsinstellingen, met de energieboekhouding, als ten aanzien van de gezinnen, de nieuw- en vernieuwbouw en de eigen overheidsgebouwen. Dat zijn allemaal heel concrete dingen, die al in werking zijn getreden of binnenkort in werking zullen treden, maar dit is niet het einde van het verhaal. Elk voorstel om hier nog verder in te gaan, zal ik onderzoeken en eventueel implementeren. Rationeel energiegebruik is belangrijk en is een van de troeven die we zeer nadrukkelijk moeten uitspelen.

Ten opzichte van andere landen hebben we daarin trouwens een achterstand. Toen we in de jaren zeventig geconfronteerd werden met de oliecrisis, heeft een aantal landen strenge maatregelen genomen op het vlak van isolatie en energiebesparing. Wij hebben dat minder of zelfs helemaal niet gedaan, zodat we een grote inhaalbeweging moeten maken. We zullen dus op een veel kortere periode de inspanningen moeten doen die bijvoorbeeld Zweden heeft gedaan om het energiegebruik sterk te verminderen.

De heer Peumans heeft gesproken over het Europese beleid. Veertien dagen geleden had ik een gesprek met de Europese commissaris voor Energie, die een heel interessante visie heeft op allerlei aspecten van deze problematiek. Het Europese energiebeleid stelt op dit punt echter nog niet veel voor. Wanneer we discussiëren over hernieuwbare energiebronnen, dan is het duidelijk dat in Europa een groep landen, zoals de Scandinavische landen, heel wat meer mogelijkheden heeft dan wij hier in Vlaanderen, bijvoor-

beeld om waterkrachtcentrales te bouwen en dergelijke. Ook daarover moet het debat gevoerd worden op Europees niveau.

Dat geldt niet alleen voor hernieuwbare energiebronnen, maar bijvoorbeeld ook voor nucleaire energie. Als Frankrijk daar uitdrukkelijk voor kiest, terwijl andere landen het tegengestelde doen en ermee willen stoppen, dan wordt een Europees beleid meer dan ooit noodzakelijk.

Ook de problematiek van de emissiecertificaten toont dat aan. Als we in Europa geconfronteerd worden met verschillende regimes en daar geen Europese markt voor is, geen level playing field, dan is Vlaanderen wat gehandicapt omdat het klein is. Dit debat moet een Europees debat worden, als we willen komen tot een duidelijke visie en goede afspraken.

De heer Peumans heeft gelijk dat de situatie historisch gegroeid is en dat elk land zijn distributienetwerk zo heeft georganiseerd dat het stopte aan de grenzen. Als we een meer Europees beleid willen, en als we willen dat er meer stroom – groene of andere – over de landsgrenzen wordt getransporteerd, dan veronderstelt dat een grotere interconnectiviteit.

We zijn daarmee bezig, maar er is een belangrijke inhaalbeweging nodig.

Los van het technische aspect, is dit een heel delicaat debat. Er bestaan heel wat studies en er zijn heel wat visies over, maar dit debat kreeg een bijkomende zweepslag in het licht van de Kyoto-problematiek en de problematiek van de CO₂-uitstoot.

Mijnheer Glorieux, de Vlaamse Klimaatconferentie komt voor de derde keer samen. U doet daar wat 'smalletjes' over. Dat is natuurlijk uw recht, maar ik zou de 300 experts en de 365 maatregelen die werden geformuleerd, met wat meer eerbied benaderen. Het is immers de eerste keer dat diverse actoren zo'n zwaar engagement aangaan.

De voorstellen werden allemaal onderzocht door de administratie. Het is de bedoeling dat we de volgende weken een nieuw Vlaams klimaatbeleidsplan opstellen met maatregelen om de daling van 5,2 procent te halen.

Door het Kyoto-protocol en de doelstellingen stellen heel wat landen, niet alleen België en Vlaanderen, opnieuw een aantal zaken in vraag. Ook op die vra-

gen moeten concrete antwoorden worden gegeven. Sommige organisaties zitten volledig in een spreidstand. Ze zitten met tegenstrijdige discussies, want ze vragen zich af of ze bepaalde energievoorzieningen nog kunnen aanhouden als ze de CO₂-uitstoot verminderen. Sommige landen hebben daarover reeds stellingen ingenomen.

Ik sta ervoor garant dat we voor onze Vlaamse bevoegdheden, hernieuwbare energiebronnen en rationeel energiegebruik, op een heel realistische en efficiënte wijze de door ons geformuleerde doelstellingen zullen halen. Voor de rest doen we er alles aan om een coherent energiegebruik te realiseren in Vlaanderen en België. Dat is niet eenvoudig gezien de bevoegdheden, maar het is van essentieel belang voor onze economie, voor onze burgers en voor ons leefmilieu. (*Applaus*)

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemmingen over de voorstellen van resolutie houden.

MOTIE van de heren Pieter Huybrechts, Johan Deckmyn, Roland Van Goethem, Jan Penris en John Vrancken houdende raadpleging van het Vlaams Instituut voor Vrede en Geweldpreventie over de rol van het Vlaamse Gewest bij de uitvoer van een isostatische pers naar Iran en over de houding van de Vlaamse Regering in het kader van de toekomstige regelgeving rond wapenhandel
– 721 (2005-2006) – Nr. 1

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, de bespreking is geopend.

De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts: Mijnheer de voorzitter, ik wil graag een korte toelichting geven. We hebben het antwoord gehoord van minister Moerman gehoord op de interpellaties van de heer Glorieux en van mezelf over de rol van het Vlaamse Gewest bij de uitvoer van de isostatische pers naar Iran.

Uit haar antwoord is duidelijk geworden dat met de uitvoer van deze isostatische pers een en ander is misgelopen. Of de isostatische pers met een binnendiameter van minder dan 152 millimeter voor nucleaire doeleinden kan worden gebruikt, is volgens experts heel twijfelachtig, maar wordt door hen niet expliciet uitgesloten. In ieder geval kan de pers door Iran wel worden gebruikt – of misbruikt – voor militaire doeleinden.

Bovendien heeft minister Moerman moeten toegeven dat haar eigen administratie, die wel degelijk aanwezig was op de bewuste vergaderingen van de Commissie van Advies voor de Niet-verspreiding van Kernwapens, afgekort Canvek, en die op de hoogte was van de problemen met de uitvoer van de pers, haar niet heeft ingelicht.

Dat zijn allemaal elementen die ons hebben doen besluiten dat het verstandig en nuttig zou kunnen zijn om daarover advies te vragen aan het Vlaams Instituut voor Vrede en Geweldpreventie. We vragen een advies over het probleem dat werd geschetst tijdens de interpellaties over de rol van het Vlaamse Gewest bij de uitvoer van de isostatische pers naar Iran en een advies over de houding die de Vlaamse Regering zou moeten aannemen in het licht van de toekomstige regelgeving over wapenhandel.

De voorzitter: De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux: Mijnheer de voorzitter, wij hebben een met redenen omklede motie ingediend over hetzelfde onderwerp. Ze komt deze namiddag aan bod. Ik zal dan een korte toelichting geven.

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Wij zullen de motie van het Vlaams Belang niet goedkeuren. Deze namiddag komen nog met redenen omklede moties over de isostatische pers van de oppositie aan bod. Wij sluiten ons aan bij het antwoord van de minister op de interpellatie. Het lijkt ons niet nuttig om het VVI om adviezen te vragen over de communicatie tussen administratie, kabinet, douane enzovoort.

Het lijkt ons evenmin zinvol om advies te vragen over de toekomstige regelgeving als er nog geen teksten zijn. Laat ons die adviesvraag stellen als de teksten er zijn. Waarover wilt u advies vragen als er nog geen teksten zijn? Wij zullen deze motie dan ook niet goedkeuren.

De voorzitter: De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts: Het antwoord van de heer Roegiers verwondert mij ten zeerste, zeker omdat hij als voorzitter niet eens aanwezig was op de hoorzitting.

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Mijnheer de voorzitter, ik was inderdaad niet aanwezig op die vergadering. Ik had daar zo mijn redenen voor. Ik was verontschuldigd. Ik heb het uitgebreide verslag tot drie keer toe gelezen.

De heer Pieter Huybrechts: Hebt u dan niet voldoende informatie?

De voorzitter: De bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over de motie houden.

VERSLAG over het verzoekschrift over de registratierechten op de aankoop van een eerste en enige woning in het Vlaamse Gewest – 723 (2005-2006) – Nr. 1

Verslag

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting.

Mevrouw Eeckhout, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Hilde Eeckhout: Ik verwijs naar het schriftelijk verslag. Ik wil daaraan toevoegen dat de commissie het voorstel van de regering unaniem heeft gevolgd.

De voorzitter: Is het parlement het eens met de conclusies van de commissie? (*Instemming*)

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vanmorgen.

We komen om 14.30 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 12.53 uur.*
